

Programmabegroting Purmerend 2025-2028

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Visie

Bij onze dienstverlening staat het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats, en gemak centraal. We leveren zoveel mogelijk maatwerk, binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak. Wij willen dat inwoners en ondernemers op onze dienstverlening kunnen rekenen en werken daarom aan een hoge klanttevredenheid. Bij ieder initiatief, zoals bij een aanvraag voor een vergunning, denken we mee met de initiatiefnemer om het verzoek binnen de regelgeving mogelijk te maken.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van vragen, aanvragen en (terugkoppeling van) meldingen. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn, worden geholpen bij hun vragen. Daarom blijven loketten en telefoon voor persoonlijk contact uiteraard volledig open. Ook staat

de bescherming van privacy hoog in het vaandel. Inwoners, medewerkers en overige betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig met hun persoonsgegevens omgaan.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Vergunningverlening

We toetsen vergunningaanvragen, ontheffingen en meldingen aan de wet- en regelgeving die van toepassing is. Na vergunningverlening wordt toegezien op de naleving hiervan. Zo dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame omgeving waar mensen in rust kunnen werken, wonen en recreëren.

Onze omgeving is voortdurend in beweging. Via uitvoering en handhaving dragen we bij aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling van onze gemeente. Omdat we merken dat grond schaars is en we niet altijd overal aan kunnen bijdragen richten we ons op ontwikkelingen die een meerwaarde hebben voor onze gemeente. Participatie is een van de pijlers van de Omgevingswet. We vragen van initiatiefnemers om verantwoordelijk te zijn voor een goed participatieproces en vragen hen om te participeren met de omgeving, nog vóórdat zij een vergunningsaanvraag indienen. Zo kunnen omwonenden in een vroegtijdige fase hun suggesties, opmerkingen of bezwaren kenbaar maken en kunnen plannen daarmee worden verrijkt. Bij vergunningverlening kan gedacht worden aan de volgende activiteiten:

- In de Huisvestingsverordening zijn regels opgenomen over het onttrekken, samenvoegen en omzetten van woonruimte. Bij vergunningaanvragen toetsen we aan deze regels. Waar nodig wordt handhavend opgetreden.
- De strategieën, risicoanalyse en prioritering van de Beleidsnota Uitvoering en Handhaving Purmerend 2024-2028 implementeren we in het workflowsysteem.
- Het controleren en, waar nodig, actualiseren van de verleende vergunningen op grond van de APV en bijzondere wetten, te beginnen bij bedrijven in de binnenstad van Purmerend.
- We maken gebruik van de evenementenchecker, waardoor het werkproces van de APV en bijzondere wetten verder digitaliseert. Aanvragers kunnen dan gebruik maken van één digitale vergunningchecker. We starten hierbij met de vergunningaanvragen voor evenementen.
- We behandelen de aanvragen om parkeervergunningen. Deze aanvragen worden getoetst aan de Parkeerverordening en het Uitvoeringsbesluit Parkeerverordening.
- Eind 2024 besluit de minister van BZK of ook de verbouwactiviteiten onder de Wkb komen te vallen. Op de gemeentelijke website wordt hieraan de nodige aandacht besteed.
- Vergunningaanvragen worden getoetst aan de energieprestatie-eisen voor bijna energie neutrale gebouwen (BENG), waarmee we sturen op duurzame woningbouw.

Burgerzaken, Document-/informatiebeheer en Klantcontactcentrum

Voor inwoners hebben we in onze dienstverlening aandacht voor het gebruiksgemak. We investeren in onze medewerkers om daarmee ook de dienstverlening te verbeteren. Voor inwoners moet het bezoek aan het stadhuis toegankelijk, laagdrempelig en gebruiksvriendelijk zijn.

Burgerzaken

De focus van team Burgerzaken is gericht op het verbeteren van onze dienstverlening, het waarborgen van de toegankelijkheid voor al onze klanten en het adequaat omgaan met de reisdocumentenpiek. Wij streven naar efficiënt werken en het vlot kunnen inspelen op de behoeften

van onze inwoners en andere klanten. Dat willen wij doen door zowel fysiek als digitaal eenvoudig toegankelijk te zijn.

- We bieden al diverse e-diensten aan en gaan die de komende jaren verder uitbreiden. Een voorbeeld hiervan is de mogelijkheid tot het digitaal aanvragen van een rijbewijs bij de Rijksdienst voor het wegverkeer.
- Het inwonersaantal van gemeente Purmerend neemt toe en daarmee ook de vraag voor team Burgerzaken. Daarnaast zien wij de complexiteit van het werk toenemen. Wij trainen medewerkers op vakinhoud, nieuwe wet- en regelgeving en richten ons op het onderhouden van competenties.
- Medewerkers van team Burgerzaken worden getraind in het herkennen en ondersteunen van inwoners met speciale behoeften, zodat iedere klant zoveel als mogelijk de nodige hulp en ondersteuning wordt geboden.

KCC

Het klantcontactcentrum (KCC) is een belangrijk aanspreekpunt van inwoners. Er komen veel vragen en verzoeken binnen via balie, telefoon, mail of sociale media. We streven ernaar dat inwoners zo goed mogelijk geholpen worden tijdens het eerste contact. Het aantal en de inhoud van de vragen wordt complexer. We streven ernaar de dienstverlening verder te ontwikkelen.

- Doorlopende ontwikkeling van team KCC in professionele dienstverlening om de toenemende complexiteit van vragen en verzoeken van inwoners aan de balie, via de telefoon, mail of social media op een optimale en professionele manier te kunnen beantwoorden.
- Constante informatie-uitwisseling tussen KCC en alle andere teams om inwoners zoveel mogelijk direct en adequaat te antwoorden zonder doorverbinden/terugbelverzoek.

Document-/informatiebeheer

- Doorlopende ontwikkeling binnen team Informatievoorziening om de veranderende vraag naar digitale dienstverlening en wettelijke ontwikkelingen in de toekomst goed te organiseren.
- Vanuit een programma werken aan een goede basis en het maken van gerichte keuzes op het gebied van informatiebeheer.
- Vanuit de Wet open overheid (WOO) verder implementeren van werkwijzen om informatie uit eigen beweging openbaar en digitaal toegankelijk te maken.

Belangrijk om te weten

Digitale dienstverlening: Informatievoorziening en digitaal documentbeheer op orde.

De samenleving digitaliseert in hoog tempo en steeds meer diensten en producten van de gemeente worden digitaal aangeboden. Inwoners en ondernemers willen in toenemende mate op digitale wijze zaken doen met de gemeente of informatie digitaal ontvangen. Daarnaast bestaat er nog een 'papieren' situatie. Dit stelt eisen aan de wijze waarop we data en informatie opslaan, want informatie die van blijvende waarde is moet duurzaam digitaal worden bewaard en voor inwoners in de toekomst toegankelijk blijven. Het komt erop aan hoe we aan de voorkant werkprocessen kunnen inrichten en automatiseren en of de applicaties voldoen aan de eisen van duurzame toegankelijkheid. In 2025 gaan we door met digitaliseren van onder andere bouwdoossiers en werken we alleen nog maar vanuit een digitaal origineel.

Digitale toegankelijkheid purmerend.nl

Bij de gemeente Purmerend willen we dat iedereen toegang heeft tot dezelfde (digitale) informatie. Een beperking mag hierbij geen belemmering zijn. Daarom committeert de gemeente Purmerend zich aan de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. De vorig jaar aangekondigde heraudit van purmerend.nl om te beoordelen of de website van een B-status naar een A-status kan gaan, vindt in 2025 plaats.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BV011 Publieksdienstverlening	Lasten	9.930	9.363	9.815	9.914	10.327	10.646	10.759
BV011 Publieksdienstverlening	Baten	-4.752	-5.357	-5.382	-6.152	-6.513	-6.794	-6.810
		5.177	4.006	4.434	3.761	3.815	3.853	3.949

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 99.000 hogere lasten en € 770.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BV011 Publiekdienstverlening	Lasten	Baten
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)		
In 2024 is er een budget voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen voor de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Hiervoor ontving de gemeente Purmerend een bijdrage. In 2025 is er geen extra budget beschikbaar voor voorbereidingen.	-149	
Omgevingsvisie		
In 2022 heeft de gemeenteraad voor de jaren 2022 tot en met 2024 budget voor een periode van 3 jaar gereserveerd voor het opstellen van een omgevingsvisie en nota grondbeleid. Bij de Najaarsnota 2023 zijn de beschikbare budgetten doorgeschoven naar 2024. In 2025 is er geen extra budget beschikbaar voor het opstellen van de omgevingsvisie.	-281	
Leges Omgevingswet		
Om in 2025 kostendekkend te zijn is de legesraming verhoogd. Er zijn hogere baten leges omgevingsvergunningen geraamd om de gestegen kosten voor onder andere salarissen te dekken. De kostendekkendheid 2025 is berekend in samenwerking met adviesbureau Senze.	255	-388
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet. Dit leidt tot hogere lasten.	262	
Reisdocumenten		
De vraag naar reisdocumenten is hoger geworden in 2025. De hogere vraag naar reisdocumenten resulteert in hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.	123	-238
Naturalisaties		
Er is de afgelopen jaren een stijging te zien in het aantal naturalisaties bij de gemeente Purmerend. Hierdoor zijn de leges opbrengsten geactualiseerd, dit resulteert in hogere baten.		-117
Verkiezingen		
Door de val van het kabinet heeft er een vervroegde Tweede Kamerverkiezing plaats gevonden in 2024, welke eigenlijk voor 2025 op de agenda stond. Hierdoor is het budget dat geraamd stond voor de organisatie van de verkiezingen in 2025 afgeraamd. Daardoor zijn de lasten in 2024 hoger dan in 2025.	-200	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	89	-27
Totaal	99	-770

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in gemeente Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. We streven ernaar dat Purmerenders zo lang mogelijk in de thuisomgeving kunnen blijven functioneren en beogen duurzame veiligheid voor iedereen thuis en in de omgeving waar zij wonen. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken.

De komende jaren komen de beschikbare middelen en de arbeidscapaciteit onder druk te staan. Dit vraagt ook binnen het programma Samenleving om keuzes te maken. Deze autonome ontwikkeling heeft effect op de haalbaarheid en uitvoering van ons werk. Wij zien deze ontwikkeling ook als kans om de koers, gedragen door het coalitieakkoord, verder door te zetten. Dit vraagt ons om nog meer de krachten in de samenleving te zien en te versterken, creatief om te gaan met vragen die op ons afkomen en in te zetten op samenwerking vanuit de wijken. Zo werken we gezamenlijk met partners en inwoners aan een toekomstbestendige en inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. Medewerkers van de gemeentelijke loketten en maatschappelijke organisaties zoeken elkaar op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner.

Dit is geheel in lijn met de koers waar we voorstaan en die we de komende jaren verder gaan ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft maar ook wanneer nodig even niets doen. Dit zal niet zonder slag of stoot gaan, maar het vraagt ons creatief en vanuit verbinding met de samenleving keuzes te maken in wat we wel en niet doen. We stellen de uitvoering in staat om te handelen vanuit deze manier van werken.

We zien ook dat door de steeds schaarser wordende ruimte, het van groot belang is om de samenwerking met het fysiek domein te verstevigen. Vraagstukken in het kader van leefbaarheid, ontmoeten en sociale cohesie kennen regelmatig oplossingen in de fysieke buitenruimte. De komende jaren staat de koers, zoals opgeschreven in het nieuwe maatschappelijke beleidskader, centraal en zijn onze acties erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op.

Vanuit het Rijk zien we de trend richting meer regionale samenwerking rond verschillende thema's, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, de handen ineenslaan bij grote maatschappelijke opgaven, en vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen per gemeente. Hierbij blijft het de kunst om de lokale identiteit en krachten in de stad en dorpen te blijven zien en ruimte te geven.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Welzijnswerk

Met ons welzijnswerk bevorderen we het welzijn van onze inwoners om complexe situaties, zoals problemen op financieel, opvoedkundig of sociaal gebied, te voorkomen. De Purmerendse samenleving groeit; uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer van de mensen in de samenleving verwacht: denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. De welzijnswerkers helpen hierbij: zij staan dichtbij onze inwoners (van jong tot oud), ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- Door te blijven investeren in de samenwerking vanuit de sociale wijkteams en het 'werken in wijken', wordt zoveel mogelijk voorkomen dat situaties complex(er) worden.
- Het sociale wijkteam is voor veel inwoners het eerste contactpunt in de wijk en heeft een laagdrempelig karakter.
- Het wijkteam is een gemixte groep medewerkers en vrijwilligers dat telkens werkt vanuit de vraagstukken en/of krachten van inwoners.
- Het project Waakvlam wordt voortgezet. Het richt zich op inwoners met psychische kwetsbaarheid die verspreid over de wijken wonen om te voorkomen dat zij tussen wal en schip

raken en heeft ook oog voor de omgeving en omwonenden. Het voorkomt escalaties, zoals ernstige overlast of uithuiszetting, en zorgt voor het bewaren van rust in de buurt.

- We streven naar nog kortere lijnen met onder andere huisartsen, school- en maatschappelijk werk, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het onderwijs en informele hulpverleners zoals mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties (bijvoorbeeld Bim Bam, Elkaar Helpen Purmerend en de weggeefwinkel).
- Voor de jeugd zorgen we voor voldoende laagdrempelige jeugd- en jongerenplekken in de wijk waar ze welkom zijn en van daaruit geholpen worden met de specifieke vragen die je al op jonge leeftijd kunt hebben. Het liefst samen met de ouder(s).

Inclusieve samenleving

De gemeente Purmerend streeft naar een inclusieve, toegankelijke samenleving waar iedereen op hun eigen manier en volgens hun eigen wensen kan meedoen. We zorgen er samen met inwoners, ondernemers en organisaties voor dat het vanzelfsprekend is dat dit kan.

- De gemeente zet zich de komende jaren in om een breed Inclusiebeleid te ontwikkelen.
- We gaan de Toegankelijkheidsagenda actualiseren. Dit wordt onderdeel van de brede Inclusieagenda.
- We zetten ons in voor het optimaliseren van de toegankelijkheid van digitale middelen die de gemeente inzet voor de dienstverlening zoals purmerend.nl en andere kanalen.
- De gemeente is sinds 2012 een Regenbooggemeente, hier wordt actief beleid op gevoerd waarbij wij partners subsidiëren die zich inzetten om kennis en bewustzijn te vergroten.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving. Het brengt inwoners samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor veel maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers is een grote uitdaging waarin we zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken. We zien een trend van steeds ouder wordende vrijwilligers en het tekort aan nieuwe aanwas van (jongere) vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen zien we de behoefte aan vrijwilligers.

- We investeren in een interactieve website en het doorontwikkelen naar een optimaal effectief platform van vraag en aanbod.
- Samen met diverse (vrijwilligers)organisaties stellen we een actieplan met uitvoeringsprogramma op voor het vinden en binden van vrijwilligers.
- We zetten daarbij in op innovatieve manieren die bijdragen aan het vinden en binden van vrijwilligers zoals digitale tools om vrijwilligers te werven en in te delen, promotionele acties tijdens markten en evenementen, de inzet van social media en narrowcasting en het stimuleren van nieuwe inwoners.
- We gaan de Dag van de Vrijwilliger organiseren om vrijwilligers de aandacht te geven die ze verdienen.

Ouderen en mantelzorg

We streven ernaar om ouderen en mantelzorgers de ondersteuning te geven die zij nodig hebben en hen te informeren over waar zij met hun vragen terecht kunnen. Onze voortdurende aandacht gaat uit naar wonen, preventie en mogelijkheden voor ontmoeting.

- We hebben aandacht voor het realiseren van geschikte woningen voor ouderen.
- We blijven structureel in overleg met zorgaanbieders over hun activiteiten in de wijk en het behouden van het voorzieningenniveau.

- Door het bieden van een wisselend aanbod van ontmoetingsmogelijkheden op groepsniveau of individueel niveau gaan we eenzaamheid tegen.
- De huisbezoeken aan ouderen verder intensiveren en beoordelen of de huidige werkwijze nog passend is. Het signaleren van vragen en knelpunten staat hierbij centraal, evenals het informeren over alle leefgebieden.
- We blijven het aanbod mantelzorgondersteuning optimaliseren voor de verschillende doelgroepen mantelzorgers, zodat zij de weg naar ondersteuning gemakkelijk kunnen vinden en we maatwerk kunnen bieden. Ook blijven we aandacht besteden aan het vergroten van de bekendheid over mantelzorg onder werkgevers.
- Actieve deelname aan het programma G'oud in Zaanstreek Waterland. In G'oud werken zorgaanbieders, zorgkantoor, gemeenten, huisartsen, ziekenhuizen en welzijnsorganisaties aan het realiseren van zorg en ondersteuning op de juiste plek.
- Met maatschappelijke partners in het voorliggend veld onderzoeken we hoe we de kwaliteit van de dienstverlening voor een steeds groter wordende groep zorgvragers kunnen waarborgen. We moeten hierbij keuzes maken om te kunnen doen wat nodig is voor de groep die de ondersteuning ook echt nodig heeft.

Wmo

Inwoners met fysieke, psychische en/of psychosociale beperkingen wonen steeds langer zelfstandig thuis. Deze groep groeit door de sterke vergrijzing in onze gemeente, terwijl er een tekort aan personeel in de zorg is. Dit zorgt voor flinke uitdagingen. Vanuit de Wmo ondersteunen we inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn in het zelfstandig wonen, niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de maatschappij en die geen beroep kunnen doen op een eigen netwerk.

- We zetten breder in op het versterken van de eigen kracht en het sociale netwerk rond ouderen door de inzet van bijvoorbeeld Eigen Plan en samenwerking met ketenpartners in de wijk.
- We zorgen ervoor dat inwoners die het echt nodig hebben, een beroep kunnen blijven doen op de Wmo. Hiervoor onderzoeken we de mogelijkheden van beleidswijzigingen die leiden tot minder uitgaven in de Wmo.
- De kwaliteit en het onderhoud van de (maatwerk) producten en diensten worden gemonitord en geborgd door middel van contractmanagement en met behulp van toezichthouders van GGD Amsterdam.
- We kopen kwalitatief goede ondersteuning in die aansluit bij de behoefte van onze inwoners. We werken hierin regionaal samen zodat we een aantrekkelijke markt blijven voor zorgpartijen.
- De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen per 2026 wordt voorbereid in 2025.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten -dichtbij inwoners- stimuleert een inclusieve samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk thuis of in de wijk ondersteund zodat we eerder signaleren en passende hulp bieden.

- We verstevigen de samenwerking in de aanpak rond mensen met onbegrepen gedrag en versterken de GGZ kennis in de wijk.
- We zetten in op het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en de voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving. In de letterlijke zin: samen leven. Waarin vragers van ondersteuning of zorg ook dragers voor anderen kunnen zijn.

- Met het oog op de transformatie en decentralisatie beschermd wonen, wordt er gezocht naar alternatieve woonvormen. We nemen dit mee in het nieuwe inkoopbeleid Beschermd Verblijf en Beschermd Thuis, om een succesvolle uitstroom naar een passende woonplek te bevorderen.
- Er is in opdracht van de raad gezocht naar een locatie om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden.
- We wegen het maatschappelijke belang binnen (her)ontwikkeling van wijken en buurten mee. Hiermee wordt ook de fysieke (buiten)ruimte gebruikt om bovenstaande punten te bereiken.

Armoede en schulden

Bestaanszekerheid is het fundament voor een inclusieve samenleving. Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder problematische schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- We monitoren het herijkte armoedebeleid dat in 2023 is vastgesteld en passen indien nodig het beleid aan.
- We intensiveren de preventieve aanpak en vroegsignalering om te voorkomen dat inwoners in de problematische schulden belanden.
- We verkleinen het stigma op schulden waardoor inwoners zich in een eerder stadium melden bij de gemeente.
- We vereenvoudigen de aanvraagprocessen rond minimaregelingen, zodat aanvragen laagdrempeliger en toegankelijker worden voor mensen die het nodig hebben.
- In opdracht van het Rijk voeren we het thema 'energiearmoede' verder uit. Dit betekent dat we mensen die het financieel zwaar hebben, helpen bij het verlagen van hun energiekosten door middel van bewustwording, nazorg en verduurzaming van huizen.
- Binnen het Loket Schulddienstverlening bieden we een integraal aanbod en versnellen we het hulpverleningsproces door gebruik te maken van speciaal ontwikkelde landelijke instrumenten.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever kunnen ondersteunen. We geven uitvoering aan ons participatiebeleid met als doel zoveel mogelijk mensen te laten meedoen.

- We gaan door met het ontwikkelen van een gerichte aanpak voor verschillende doelgroepen en werken samen met Werkom om hen de juiste ondersteuning te geven.
- Werkom is aan de slag gegaan met de vernieuwde koers en de aanbevelingen die bureau Berenschot heeft gedaan in 2022. Hieruit is in 2023 de strategische agenda voortgekomen met een aantal speerpunten voor de komende jaren. Werkom werkt in samenwerking met ons verder aan de uitvoering van deze speerpunten.
- Het ministerie van SZW heeft een herziening van de Participatiewet aangekondigd middels de Participatiewet in balans. Hier bereiden we ons op voor.
- Het kabinet investeert in de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur zodat mensen en bedrijven weten waar ze hulp kunnen krijgen bij de zoektocht naar een baan of personeel. Hier bereiden we ons op voor.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk ondersteund bij hun integratie, zodat ze naar vermogen kunnen deelnemen aan de samenleving. We gaan uit van de leefwereld van de inburgeraar. Daarbij

wordt voor iedereen een plan op maat gemaakt waarbij wordt gekeken naar taal, financiële zelfredzaamheid en maatschappelijke ondersteuning.

- We blijven streven naar kwalitatief goede begeleiding en aanbod. We werken samen met maatschappelijke partners en taalscholen om dit te bereiken.
- Kinderopvang blijft een belangrijk onderwerp binnen de inburgering. We gaan verder met het vinden van de juiste aansluiting tussen kinderopvang en het inburgeringsproces.
- We zetten op verschillende manieren in om inburgeraars mee te laten doen in de samenleving door bijvoorbeeld fietslessen aan te bieden.
- We zetten in op actieve begeleiding naar werk in samenwerking met Werkom.

Jeugd

We werken aan een toekomstbestendig zorgstelsel waarbij we enerzijds ervoor waken dat de jeugd en hun ouders op een passende manier hulp ontvangen en anderzijds dat dit betaalbaar en haalbaar blijft. Dat betekent dat we kritisch kijken naar wat we wel en niet doen. Vroegtijdig signalen opvangen, maar niet groter maken dan het is. Kleine problemen klein houden. Niet alles willen oplossen, maar ook begrijpen dat het leven nou eenmaal gepaard gaat met hobbels. Dit vraagt een andere houding van ons allemaal en is een proces van lange adem. We zetten daarom in op dialoog over deze beweging (normaliseren) en goede samenwerking in het hele speelveld van preventie tot aan veiligheid.

- We zetten breder in op het versterken van de eigen krachten van een gezin/jeugdigen en het sociale netwerk. We richten ons op het opstellen van familiegroepsplannen en de betrokkenheid van de omgeving van gezinnen en jeugdigen.
- Om gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning te bieden, zetten we in op het werken in de wijk met ketenpartners zoals scholen, POH GGZ Jeugd, schoolmaatschappelijk werk en wijkinitiatieven.
- We stemmen de zorgketen beter op elkaar af.
- We hebben meer aandacht voor de kwaliteit en passende zorg.
- We investeren aan de voorkant van het stelsel door te focussen op vroeg signalering, preventie en integrale samenwerking.
- We versterken de keten tussen jeugd en veiligheid met als doel crimineel gedrag te verminderen. Dat vraagt meer regie op het hele speelveld.
- We zeggen vaker 'nee' bij aanvragen voor specialistische jeugdhulp, omdat dit niet altijd de meest passende vorm van ondersteuning is. Kwetsbare kinderen die jeugdhulp nodig hebben ontvangen altijd passende ondersteuning. Dit betekent niet altijd specialistische jeugdhulp, maar ook andere vormen van ondersteuning.
- We werken scenario's uit voor de inrichting van het jeugd domein, met als doel om te voorkomen dat kinderen onnodig specialistische hulp ontvangen in plaats van hulp dichtbij in het eigen netwerk of vanuit de wijk.
- We hebben jaarlijks aandacht voor de werving van pleeggezinnen door onder andere deel te nemen aan de landelijke campagne Open je wereld. Daarnaast is Buurtgezinnen een preventief initiatief dat aansluit bij het proces van normaliseren en versterken van de eigen kracht van jeugdigen/ouders en het sociaal netwerk.
- We pakken de opgaven op uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.
- We werken aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak Thuis voor Noordje. Gesloten jeugdhulp wordt omgevormd tot kleinschalige woonvormen.

- We zetten in op een nieuwe regionale aanbesteding voor specialistische jeugdhulp. De Hervormingsagenda legt daarbij randvoorwaarden en maatregelen op met een verplicht karakter.
- We zetten proactief in op toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van specialistische jeugdhulp.
- Samen met de regiogemeenten verminderen we het aantal schakels in de jeugdbeschermingsketen en signaleren we tijdig zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.

Onderwijs

Ongeacht de achtergrond en thuissituatie moeten kinderen gelijke kansen kunnen krijgen op een kansrijke toekomst. De school is de plek waar kinderen een groot deel van hun leven doorbrengen en hoort een veilige plek te zijn van waaruit kinderen zich kunnen ontwikkelen. Samenwerking met de school is met name vanuit het perspectief van preventie zo belangrijk. Daarom werken scholen, ketenpartners en gemeente samen om signalen vroegtijdig op te pakken en te kijken waar structureel iets anders nodig is.

- Samen met alle onderwijspartijen kijken we het komende jaar op welke wijze de onderwijs agenda doorontwikkeld.
- We zetten forse stappen in de vernieuwing van ons schoolgebouwenbestand met investeringen in nieuwbouw van 7 schoolgebouwen voor een bedrag van € 32,5 miljoen in 2025 en € 32,6 miljoen in 2026.
- We richten ons op in- en naschoolse activiteiten om kansengelijkheid te vergroten door onderwijs-, cultuur- en sportactiviteiten aan te bieden op scholen. Dit maakt het mogelijk dat kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen en ontdekken waar hun talenten liggen.
- Op het voortgezet onderwijs vinden er voorlichtingen plaats in de vorm van theaterlessen met maatschappelijke thema's zoals sociale mediawijsheid, alcohol en drugs. In het primair onderwijs spelen we in op actuele maatschappelijke thema's.
- Wij bieden opnieuw alle basisscholen de mogelijkheid om de eindmusical van groep 8 op een professioneel podium in een theater uit te voeren.
- Samen met de Brede School Beemster (BSB) wordt een uitvoeringsagenda gemaakt met onderwerpen die actueel zijn binnen het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente. We willen met alle scholen meer in wijkverband werken. Op het moment dat we de scholen gezamenlijk bij elkaar hebben willen we per wijk een uitvoeringsagenda hebben zodat we in elke wijk gezamenlijk met het onderwijs kunnen inspringen op de actualiteiten die daar leven.
- Leerplicht en medewerkers van het Doorstroompunt (voorheen RMC) zijn meer aanwezig op de scholen én in de wijk; om zo vroegtijdig schoolverlaters te signaleren en eerder ondersteuning op maat te bieden.
- Vanuit de regio wordt gewerkt aan een betere en eenduidige aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
- Bij het Leerlingenvervoer wordt ingezet op maatwerk waarbij we oog hebben voor het stimuleren van zelfredzaamheid/zelfstandigheid van een gezin.
- Met verschillende schoolbesturen (po) willen we onderwijs en jeugdhulp slimmer met elkaar verbinden. We bevorderen het wijkgericht werken.

Sport

Sporten en bewegen verbindt, is leuk en gezond! Sportverenigingen en -aanbieders hebben een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We helpen hen die op zoek zijn naar de verbinding,

zodat we meer mensen stimuleren om te bewegen en te sporten. Hierbij is ook ruimte voor ongeorganiseerd sporten. Samen zetten we in op een gezonde leefomgeving in de wijken waarin sport en bewegen een belangrijke rol hebben.

- We voeren de Sportvisie en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uit via het uitvoeringsprogramma.
- We helpen verenigingen zich te ontwikkelen door advies te geven en in te zetten op multi-sportoplossingen en open sportparken.
- We zetten e-sports en gaming in om de maatschappelijke verbinding met jeugd en jongvolwassenen te versterken en de digitale en niet-digitale sportwerelden bij elkaar te verbinden.
- De doorverwijzing naar verenigingen en sportaanbieders wordt versterkt door een actieve inzet en goede samenwerking tussen maatschappelijke partners. Daarbij zorgen we voor verbinding met (kwetsbare) doelgroepen en worden zij gestimuleerd tot sport en bewegen.
- Vitale sportaanbieders, zowel commercieel als niet-commercieel, worden gestimuleerd en ondersteund in het aangaan van de verbinding en maatschappelijk projecten.
- De verhoogde capaciteitsvraag naar binnensportaccommodaties wordt ingevuld door het realiseren van een nieuwe sporthal de Karekiet, een tijdelijke sportzaal bij VPV Purmersteijn en een sportzaal bij OBS De Delta in Purmer-Zuid. De binnensportaccommodaties voor het onderwijs worden meegenomen binnen het nieuwe integraal huisvestingsplan (IHP);
- Het Leeghwaterbad wordt uitgebreid met een hybride zwembad waarmee een oplossing wordt geboden voor het tekort aan zwemwater voor onder andere zwemlessen.

Cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Ook zorgt het voor verbinding en vergroot het de gezamenlijke zinnelijkheid. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze gemeente.

- We werken aan het versterken en het vergroten van de zichtbaarheid van het culturele aanbod door de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma van de cultuurvisie 2024-2032.
- We vergroten de bekendheid van het cultureel aanbod, onder andere door de verbinding te versterken met de binnenstadvisie, en de beleidsterreinen economie, toerisme en werelderfgoed.
- We stimuleren cultureel aanbod verspreid over de gemeente, onder andere in het Amfitheater, in de wijken en gekoppeld aan maatschappelijke ontmoetingsplekken in samenwerking met Clup Welzijn en SPURD.
- We blijven met de culturele partners in gesprek om constant te werken aan een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod dat aansluit bij de behoefte van onze inwoners.
- We zetten in op de participatie van kwetsbare mensen en de toegankelijkheid van cultuur.
- De verordening amateurkunst wordt herzien, waarbij een kwalitatief en divers aanbod en de maatschappelijke en culturele waarde van de verenigingen centraal staan.
- De subsidiëring van evenementen wordt geactualiseerd op basis van onder andere de evenementen-, de cultuur- en de sportvisie.

Gezondheid

We streven naar inwoners die zoveel mogelijk bewust en gezond leven. Voor jong en oud. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papelepel' wordt ingegoten.

- Een geactualiseerde gezondheidsnotitie met aandachtspunten voor de komende jaren.
- Vanuit Kansrijke Start organiseren we netwerkmomenten, zodat de mensen in de geboortezorgketen elkaar kennen en opzoeken als dat nodig is.
- We organiseren kosteloze en laagdrempelige zwangerschapscursussen in de wijken, zodat zwangeren elkaar kunnen ontmoeten en goed voorbereid zijn op de bevalling en het ouderschap.
- We zorgen voor een continu fruitaanbod op scholen, zodat alle kinderen op de schooldagen fruit krijgen.
- We volgen de pilot 'leefstijlcoach' en voeren het plan van aanpak van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) uit.
- We continueren de BabyGroenteTas en bekijken samen met de coalitie Kansrijke Start hoe we nog meer ouders kunnen bereiken.
- We blijven inzetten op een rookvrije gemeente door de rookvrije tegels bij openbare speelterreinen te onderhouden en kosteloos de voorstelling van De sTOPPERS te organiseren in de Purmaryn.
- Samen met huisartsen is een samenwerking gestart met het sociaal wijkteam, een soort 'Welzijn op recept', waardoor inwoners snel en veilig worden doorverwezen als hun hulpvraag (ook) anders is dan medisch. Deze inzet breiden we in 2024 uit in alle wijken.

Wijkmanagement

Als spin in het web vormen de dorps- en Wijkmanagers de ogen en oren van de wijken en dorpen. Zij zorgen voor de korte lijnen met inwoners, instellingen en bedrijven en monitoren de leefbaarheid in Purmerend. Ook zijn zij hiermee het eerste aanspreekpunt namens de gemeentelijke organisatie.

Voor het behandelen en beantwoorden van complexe Ruimtelijke-, Sociaal Maatschappelijke- en Veiligheidsvraagstukken vanuit de wijken en dorpen organiseert het Wijkmanagement, indien nodig, integrale overleggen en bewonersbijeenkomsten.

Doordat de Wijkmanagers, accountmanagers en de medewerker Waakvlam dagelijks in de wijk in contact staan, raken bewoners en ondernemers steeds meer op de hoogte van de werkzaamheden van de dorps- en Wijkmanagers. De bewoners weten het Wijkmanagement makkelijk te vinden om hen te raadplegen en te informeren over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden bewoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten bewoners elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt zich in positieve zin.

- Wijkmanagement verbindt bij maatschappelijk en fysieke ontwikkelingen (jeugd, veiligheid, leefbaarheid, openbare ruimte) door partijen bij elkaar te brengen, en zorgt voor een regiehouder. 'Werken in wijken' is hier een voorbeeld van.
- Om de zichtbaarheid en bekendheid van dorps- en wijkmanagers te vergroten gaan we regelmatig communiceren over de betekenis van dorps- en wijkmanagement. Dit doen we zowel buiten als binnen de organisatie.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	8.986	8.725	8.899	9.212	9.261	9.508	9.715
BVo21 Kunst en cultuur	Baten	-1.382	-1.327	-1.327	-1.347	-1.367	-1.387	-1.408
		7.604	7.398	7.572	7.865	7.894	8.121	8.307
BVo22 Sport en recreatie	Lasten	10.129	9.589	10.465	11.049	12.139	12.964	13.372
BVo22 Sport en recreatie	Baten	-3.060	-2.085	-2.115	-2.133	-2.153	-2.383	-2.407
		7.068	7.504	8.350	8.915	9.986	10.580	10.965
BVo23 Wijkmanagement	Lasten	1.207	1.551	1.750	1.740	1.783	1.830	1.878
BVo23 Wijkmanagement	Baten	0	0	0	0	0	0	0
		1.207	1.551	1.750	1.740	1.783	1.830	1.878
BVo24 Jeugd	Lasten	43.736	42.015	45.214	46.806	48.544	50.157	51.664
BVo24 Jeugd	Baten	-102	-21	-21	-22	-22	-23	-23
		43.634	41.994	45.193	46.785	48.522	50.135	51.640
BVo25 Onderwijs	Lasten	13.354	12.627	14.145	13.271	13.968	15.891	16.258
BVo25 Onderwijs	Baten	-3.821	-3.336	-3.439	-3.557	-3.457	-3.354	-3.458
		9.532	9.290	10.706	9.714	10.511	12.536	12.800
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	63.870	50.371	54.783	55.912	55.995	53.665	55.421
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Baten	-31.014	-4.653	-7.450	-7.765	-7.592	-3.615	-3.639
		32.856	45.719	47.333	48.147	48.403	50.050	51.782
BVo27 Werk en inkomen	Lasten	52.768	45.150	50.161	47.739	47.528	47.496	47.705
BVo27 Werk en inkomen	Baten	-28.767	-25.094	-27.962	-28.284	-27.962	-27.962	-27.962
		24.001	20.056	22.199	19.455	19.565	19.534	19.743
PGRo2 Samenleving	Lasten	194.049	170.028	185.417	185.729	189.217	191.510	196.013
PGRo2 Samenleving	Baten	-68.146	-36.516	-42.314	-43.108	-42.554	-38.724	-38.897
Saldo programma		125.903	133.512	143.104	142.622	146.664	152.786	157.115

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 312.000 hogere lasten en € 794.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

Vanwege de omvang van het programma wordt dit programma op beleidsveld niveau toegelicht conform de afspraak met de gemeenteraad. De belangrijkste elementen in de ontwikkeling op beleidsveldniveau ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023 zijn:

BVo21 Kunst en Cultuur	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	313	-19
Totaal	313	-19

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Indexatie van reguliere subsidies		
Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energielasten, gestegen huurlasten door de hoge indexaties en ook met gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij voor subsidies rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 2,5%. Dit is in het licht van de huidige ontwikkelingen te laag. Voor de Voorjaarsnota 2024 is een herberekening van het generieke indexatie percentage op reguliere subsidies gemaakt op basis van de eerder gebruikte systematiek. Dit betekent dat er aanvullend 1,24% subsidieruimte in de begroting 2025 is opgenomen. Hierdoor ontstaat meer financiële ruimte in de begroting voor de subsidie partijen die dat nodig hebben.	109	
Kapitaallasten		
In 2025 worden ten opzichte van 2024 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op binnen- en buitensportaccommodaties.	468	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	7	-18
Totaal	584	-18

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-10	0
Totaal	-10	0

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Indexatie van reguliere subsidies		
Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energielasten, gestegen huurlasten door de hoge indexaties en ook met gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij voor subsidies rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 2,5%. Dit is in het licht van de huidige ontwikkelingen te laag. Voor de Voorjaarsnota 2024 is een herberekening van het generieke indexatie percentage op reguliere subsidies gemaakt op basis van de eerder gebruikte systematiek. Dit betekent dat er aanvullend 1,24% subsidieruimte in de begroting 2025 is opgenomen. Hierdoor ontstaat meer financiële ruimte in de begroting voor de subsidie partijen die dat nodig hebben.	192	
OVA indexerings contracten jeugdhulp		
Binnen de Jeugdwet hebben wij afspraken met onze gecontracteerde partners dat indexatie plaats vindt op basis van het Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) percentage. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 4,0% vooruitlopend op het definitieve percentage.	1.306	
GGD		
Zoals reeds besloten in de Voorjaarsnota 2023 is het budget van de GGD vanaf 2025 structureel verhoogd met € 150.000 voor de toekomstige huisvesting aan het Prins Bernhardplein in Zaandam.	150	
Taakstelling		
In de Voorjaarsnota 2024 is een taakstelling opgenomen voor de uitvoering van de Jeugdwet. De gemeente kan de kostenstijgingen niet langer dragen en moet maatregelen nemen. De Hervormingsagenda en de olopende kosten voor Jeugd dwingen ons om anders te kijken naar hoe we het beleidsveld Jeugd hebben ingericht. Door de zorgketen beter op elkaar af te stemmen voorzien we niet een direct maatschappelijk effect, maar wel dat we ons geld effectiever uitgeven. Hiervoor is nu een stelpost opgenomen die taakstellend is voor de inhoudelijke besparingen. Deze taakstelling start in 2024 voor een bedrag van € 1,5 miljoen en loopt jaarlijks op met € 250.000 tot € 2,5 miljoen in 2028.	-250	
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet. Dit zorgt voor hogere loonkosten in 2025.	148	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	46	-1
Totaal	1.592	-1

BV025 Onderwijs	Lasten	Baten
Huur tijdelijke huisvesting		
Hogere lasten door de actualisatie van het IHP bij de Voorjaarsnota 2024. Er zijn in 2025 kosten voor noodlokalen geraamd in verband met de nieuwbouw van de Montessori school en de Delta. Hiervoor is een budget van € 195.000 beschikbaar gesteld.	195	0
Nieuwbouw Da Vinci College		
In 2024 zijn incidentele kosten opgenomen voor de nieuwbouw van het Da Vinci College. De bestaande school wordt in 2024 voor de helft gesloopt. De kosten voor de sloop en het afschrijven van de restant boekwaarde geven een verschil van € 1.238.000 ten opzichte van 2024.	-1.238	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	169	-118
Totaal	-874	-118

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Toegankelijkheid		
Er is een bedrag van € 154.000 doorgeschoven in de jaarrekening 2023 naar 2024 als resultaatbestemming vanwege het ontbreken van capaciteit in 2023 om aan dit budget volledig uitvoering te geven. Daarnaast betreft dit een incidenteel aflopend budget, waarbij het budget in 2025 € 40.000 lager is dan in 2024. Tezamen telt dit op tot € 194.000.	-194	
Noodfonds energie en huur		
Er is een bedrag van € 418.000 doorgeschoven in de jaarrekening 2023 naar 2024 als resultaatbestemming om een verdere invulling voor het noodfonds energie en huur voor de maatschappelijke partners te geven in 2024. In de begroting van 2025 komt dit budget niet meer terug.	-418	
Algemene Opvang Purmerend		
Voor het onderhoud en vervanging van de verschillende camerasystemen en elektrische sloten bij de Algemene Opvang Purmerend (AOP) is er een bedrag van € 210.000 doorgeschoven in de jaarrekening van 2023 naar 2024 als resultaatbestemming. In de begroting van 2025 komt dit budget niet meer terug.	-210	
Indexatie van reguliere subsidies		
Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energielasten, gestegen huurlasten door de hoge indexaties en ook met gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij voor subsidies rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 2,5%. Dit is in het licht van de huidige ontwikkelingen te laag. Voor de Voorjaarsnota 2024 is een herberekening van het generieke indexatie percentage op reguliere subsidies gemaakt op basis van de eerder gebruikte systematiek. Dit betekent dat er aanvullend 1,24% subsidieruimte in de begroting 2025 is opgenomen. Hierdoor ontstaat meer financiële ruimte in de begroting voor de subsidie partijen die dat nodig hebben.	290	
OVA indexeringen WMO		
Binnen de WMO en maatschappelijke ondersteuning hebben wij afspraken met onze gecontracteerde partners dat indexatie plaats vindt op basis van het Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) percentage. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 4,0% vooruitlopend op het definitieve percentage.	1.499	
Huuropbrengsten tijdelijke woningen		
De baten nemen met € 215.000 toe door huuropbrengsten van de tijdelijke woningen in de Kraggeveenstraat en het Waterlandplein-Rijperhof.		-215
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	162	-100
Totaal	1.129	-315

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Ontwikkelbanen		
In 2023 is € 800.000 extra budget overgeheveld voor de bekostiging van de ontwikkelbanen 2024 bij Werkom. Deze gelden zijn afkomstig van de ESF subsidies welke eind 2023 zijn ontvangen. In 2025 hebben we dit budget niet.	-800	
Werkom		
De begroting 2025 is aangepast conform de begroting van Werkom. De zienswijze op de begroting 2025 van Werkom is vastgesteld in de raad. Hierdoor hebben we in 2025 € 278.000 lagere lasten dan in 2024.	-278	
Inburgering		
Er zijn extra gelden ontvangen in 2024 voor inburgering. Dit betreft extra geld in het kader van ELIP (Einde lening inburgeringsplicht) en maatschappelijke begeleiding. In 2025 hebben we dit budget niet.	-487	
Energiearmoede		
Voor de aanpak van de energiearmoede hebben we in 2022 en 2023 baten ontvangen vanuit de Sisa regeling Aanpak Energiearmoede (C55). Voor 2025 is er € 322.000 aan zowel baten en lasten (budgetneutraal) in de begroting opgenomen.	322	-322
Energietoeslag		
In de begroting 2024 hadden we nog restant budget voor de uitbetaling van de energietoeslag, die in 2024 heeft plaatsgevonden. In 2025 hebben we deze lasten niet meer.	-1.079	
Vroegsignalering energiearmoede		
Vanuit de september circulaire 2023 is er €204.000 extra budget beschikbaar gesteld in de begroting van 2024 voor de vroegsignalering van energiearmoede en het verwachte extra beroep op de bijzondere bijstand. In 2025 is dit budget er niet.	-204	
Aanpak geldzorgen, armoede, schulden en kinderarmoede		
Er is een bedrag van € 165.000 doorgeschoven in de jaarrekening 2023 naar 2024 als resultaatbestemming voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden en het tegengaan van kinderarmoede. Dit was een incidenteel budget uit 2023. In de begroting van 2025 komt dit budget niet terug.	-165	
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet. Dit zorgt voor hogere lasten in 2025.	318	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-49	
Totaal	- 2.422	-322

Reserves

Reserve Oekraïne (opvang ontheemden)

In 2024 is de reserve Opvang Ontheemden (Oekraïne gelden) gevormd. Vanuit het raadsbesluit op de aanschaf van de woningen aan het Waterlandplein/Rijperhof is voor 2025 de eerste onttrekking van € 13.000 aan de reserve geraamd.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2025 van programma 2 heeft een totaalbedrag van € 46,4 miljoen aan investeringen, waarvan € 2,9 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: grond en bouw sporthal Karekietpark en Leeghwaterpark (sport & recreatie). Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Het grootste deel van de investeringen 2025 betreft de scholenbouw (€ 32,5 miljoen): grondkosten 2^e school Zuidoostbeemster, nieuwbouw Da Vinci college, Plankier/Alexander Roozendaalschool Mercuriusweg 2, De Klim-op Karekietpark en 2^e school Middenbeemster. Het andere deel van de investeringen betreft sport (26 investeringen voor een bedrag van € 9,4 miljoen waaronder het hybridebad van het Leeghwaterbad) en WMO hulpmiddelen (€ 1,4 miljoen). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 3

Wonen

Visie

We zorgen voor een aansprekende woningvoorraad in leefbare buurten waar het fijn is om te wonen en waar mensen naar elkaar omzien, met voldoende variatie in woningtypen en prijsklassen huur en koop, waarin iedereen in elke levensfase een plek kan vinden. Er is voldoende ruimte voor bijzondere doelgroepen en mensen met een specifieke woon(zorg)vraag.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij aan deze visie door te sturen op onderstaande punten:

- Een eerlijke verdeling van de sociale huurwoningen van corporaties.
- Een gebalanceerde programmering van nieuwbouw- en transformatielocaties. Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - de specifieke ligging en kenmerken van de locaties;
 - de woningvraag van woningzoekenden (zowel van binnen als van buiten Purmerend);

- de behoeften van bijzondere doelgroepen en van Purmerenders met een specifieke woon(zorg)vraag;
- het bevorderen van de doorstroming van senioren in zowel huur als koop;
- de bestaande woningvoorraad in de omgeving;
- het bevorderen van het omzien naar elkaar.
- Het behoud en de samenstelling van de bestaande woningvoorraad. Zodat het aandeel en het aanbod van betaalbare en schaarse woningen en de leefbaarheid in de wijken, zoveel mogelijk wordt beschermd.
- Aandacht voor duurzaamheid en klimaatadaptatie in de bestaande voorraad en in nieuw te bouwen woningen;
- Het stimuleren van samenwerking tussen corporaties en zorgaanbieders om invulling te geven aan de woonzorgopgave.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Wonen

We bieden inwoners een passende woning en bevorderen de doorstroming, bijvoorbeeld van senioren. Inwoners die een woning het hardst nodig hebben krijgen hierdoor meer kans op een woning. Op de middellange termijn werken we samen met onze maatschappelijke partners aan voldoende beschikbare en betaalbare woningen, waarbij we ook werken aan vitale, leefbare en inclusieve buurten met een gevarieerd woningaanbod. We zetten in heel Purmerend in op maximale woningbouw, volgens de 30-40-30-verdeling uit het coalitieakkoord (30% sociale huur, 40% middeldure huur en koop en 30% vrije keuze).

- In 2025 leveren we naar verwachting ongeveer 600 nieuwbouwwoningen op, waarvan ongeveer 380 sociale huurwoningen en 100 woningen in het middensegment. Ons betaalbaarheidsbeleid wordt doorgevoerd op projectniveau. Hierdoor kan de verdeling (sociaal, middeldure en vrije sector) van de geplande woningen afwijken van de door ons gestelde betaalbaarheidsnorm.
- We zetten zowel op lokaal niveau als binnen de MRA in op het versnellen van de woningbouwopgave, door bijvoorbeeld actief de samenwerking op te zoeken met woningcorporaties en ontwikkelaars en gezamenlijk met oplossingen te komen.
- De nieuwe woon(zorg)visie, die naar verwachting eind 2024 meningsvormend aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, wordt in samenwerking met onze interne en externe partners nader uitgewerkt en uitgevoerd. Tijdens het opstellen van de uitvoeringsagenda van de woon(zorg)visie, worden de financiële consequenties van de voorgenomen acties inzichtelijk gemaakt. De woon(zorg)visie is opgesteld in afstemming met onze maatschappelijke partners en in samenhang met andere relevante beleidsontwikkelingen, zoals de visie op maatschappelijke voorzieningen, het Integraal Huisvestingsplan voor onderwijs en de omgevingsvisie.
- Op basis van de nieuwe woon(zorg)visie actualiseren we diverse gemeentelijke kaders die raken aan het programma wonen, zoals de Nota Kaders en Instrumenten Woningbouwprogrammering (met onder andere de spelregels rondom de 30%-40%-30% norm), de Doelgroepenverordening 2020 en de Huisvestingsverordening 2021.
- We voeren de prestatieafspraken met de corporaties en de huurdersorganisatie uit en maken met hen en de belangrijkste zorgpartijen nieuwe prestatieafspraken voor de periode 2026 tot en met 2029.

- We voeren de Woondeal MRA en het Sociaal woonakkoord met de woningcorporaties uit, met als doel om sneller en meer betaalbare huur- en koopwoningen te bouwen.
- We vertalen nieuwe wetgeving, zoals de Wet goed verhuurderschap, de Wet betaalbare huur en de Wet versterking regie op de volkshuisvesting, in lokaal beleid en/of bereiden waar nodig aanpassingen van onze lokale regelgeving voor.
- We monitoren het functioneren van de per 1 januari 2023 ingevoerde regionale verdeelregels voor sociale huurwoningen van corporaties en sturen bij waar nodig.
- We continueren de in 2024 gestarte pilot voor een regionale 55+ verhuisvoordeelregeling.
- We werken samen met corporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties aan de woonzorgopgave in het platform wonen, zorg, welzijn Purmerend. We versterken het netwerk en delen plannen en ideeën op de initiatieventafel.
- We continueren het sociaal beheer in en rondom de tijdelijke woningen, sturen bij waar nodig en zien toe op de exploitatie.
- We continueren de samenwerking binnen de MRA voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Dit met als doel om te beschikken over voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen en deze groepen met de juiste zorg en ondersteuning evenwichtig te verdelen over gemeenten.
- In 2025 wordt gestart met de voorbereidingen van de realisatie van een nieuw woonwagenterrein op basis van het verrichte locatieonderzoek.
- We stellen beleid op voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Voor alle betrokken partners is er duidelijkheid over de huisvesting voor deze groep.

Belangrijk om te weten

Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel is bedoeld om gemeenten meer regie te geven op de Volkshuisvesting, door te kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het wetsvoorstel biedt hiervoor bestuurlijke instrumenten. Daarbij gaat het om regie op aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en een evenredige verdeling daarvan en om het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Daarnaast wordt voorzien in versnelde behandeling van beroepen tegen besluiten van zwaarwegend maatschappelijk belang door de bestuursrechter.

Het wetsvoorstel is inmiddels aan de Tweede Kamer gestuurd, waar het nu wacht op behandeling. Door het aantreden van een nieuwe minister laat dit nog even op zich wachten en daarmee mogelijk ook de inwerkingtreding van de wet. Gezien de grote impact van deze regelgeving is het wel van belang hier tijdig op te anticiperen.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo31 Wonen	Lasten	622	996	1.002	1.120	1.136	1.159	1.179
BVo31 Wonen	Baten	-24	-130	-130	-130	-130	-130	-130
		598	866	872	990	1.006	1.029	1.049

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 118.000 hogere lasten en baten zijn gelijk gebleven ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	118	0
Totaal	118	0

Reserves

Reserve woonvisie

Op dit moment wordt de reserve alleen gebruikt voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen. De reserve woonvisie heeft een 1:1 relatie met het saldo van de business case tijdelijke woningen. In 2024 is de locatie Waterlandlaan (Kraggeveenstraat 43 t/m 125) in gebruik genomen waardoor er 5 locaties tijdelijke woningen in gebruik zijn met 234 woningen. De gemeenteraad is geïnformeerd dat 14 woningen aan het Karekietpark uit gebruik worden genomen en verplaatst worden in verband met de nieuwbouw van basisschool De Klim-op. De reserve wordt door kostenstijgingen en gematigde huurverhoging op termijn negatief. Hiervoor wordt een voorstel in de Najaarsnota 2024 opgenomen.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 4

Milieu

Visie

We richten ons op het behoud van een goed milieu en duurzaam gebruik van grondstoffen. Duurzame opwekking en beschikbaarheid van energie. Ons doel is om de Parijs-doelstellingen haalbaar en betaalbaar te maken. Hiervoor werken wij onder andere samen met Stadsverwarming Purmerend (SVP), de woningcorporaties, instellingen, inwoners, bedrijven en andere partijen.

Voor het afvalbeheer van de toekomst zetten we in op preventie, om de totale hoeveelheid afval en grondstoffen per inwoner te verminderen. Dit ondersteunen we met een inzamelsysteem waarmee schone en goed herbruikbare grondstoffen gescheiden opgehaald worden voor maximaal hergebruik. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het gemak voor onze inwoners en het realiseren van de milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Doelen en activiteiten

Afvalinzameling

Afvalpreventie en afvalscheiding zijn 2 belangrijke pijlers in de route naar een circulaire economie. Door de focus te leggen op preventie werken we in onze gemeente toe naar het verminderen van de totale hoeveelheid afval die we produceren door slim kopen en consumeren. Preventie is ook het

repareren van wat kapot is, het minimaliseren van verpakkingen en het inzetten van herbruikbare materialen. Afvalscheiding ligt meer op het bord van onze inwoners en zorgt ervoor dat afval efficiënt wordt verwerkt en gerecycled. Door afvalstromen als papier, glas, PMD en bioafval apart te houden, ontstaan schone grondstofstromen die in hoge mate hergebruikt kunnen worden. Als afval goed en vooral juist gescheiden wordt, ontstaat meer hergebruik van grondstoffen en blijven de kosten van het afvalbeheer beheersbaar. Zo gaan we van afvaldenken naar grondstofdenken en leveren we een bijdrage aan het steeds meer circulair worden van onze economie.

Milieu

Door gericht toezicht zorgen we ervoor dat bedrijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van milieu. In het op te stellen programma Uitvoering en Handhaving wordt aangegeven waar de prioriteiten liggen. Hierbij worden diverse samenwerkingsverbanden met externe partijen aangegaan op het gebied van energietransitie en duurzaamheid.

Klimaat en Energie

Bewustwording staat aan de basis van een duurzame samenleving. Besparing op de energiekosten is mogelijk met isolatie en andere energiebesparende maatregelen. Iedereen voelt de stijgende energieprijzen. De bestaanszekerheid van sommige van onze inwoners kan hiermee onder druk komen te staan. Maar het biedt ook kansen als het gaat over het verduurzamen van de woningen. De gemeente Purmerend heeft hierin een actieve faciliterende en stimulerende rol. Binnen de provincie Noord Holland is de gemeente Purmerend koploper op het gebied van het verduurzamen van woningen. Zo blijkt uit de regionale klimaatmonitor van het RVO dat bijna 60% van alle woningen een energielabel van A of hoger heeft. Het totaal van geldige A, B of C energielabels is in Purmerend 91%. Deze huizen zijn goed geïsoleerd, hebben zonnepanelen en gebruiken meestal een duurzame energiebron. De uitvoering van de energietransitie gebeurt daar waar mogelijk kostenneutraal en met behoud van keuzevrijheid voor de inwoners. Aanvullend geven we uitvoering aan de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). Met name daar waar financiële middelen moeten worden ingezet, kiezen wij voor 2 thema's: het aardgasvrij maken en isolatie.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Afvalinzameling

We verbeteren de afvalscheiding door inwoners op een creatieve wijze bewust te maken van het nut en de noodzaak van afval scheiden en door hen de mogelijkheid te bieden dit beter te doen. We brengen hiervoor de basis op orde door de volgende punten aan te pakken:

- De hoogbouw beschikt nog niet over faciliteiten voor het gescheiden weggooiën van bioafval. We starten met de voorbereidingen om alle hoogbouw te voorzien van verzamelcontainers voor bioafval, zodat ook deze bewoners hun bioafval apart kunnen weggooiën.
- In de Beemster wordt het afval nog opgehaald door achterlader vuilniswagens. Dit is een flinke arbeidsbelasting voor onze medewerkers. Daarom beginnen we met het aanbiedlocatieplan voor de rolcontainers in de Beemster, zodat ook hier met de zijlader ingezameld kan worden.
- Het serviceniveau voor papierinzameling in de Beemster is niet gelijk aan dat in Purmerend. We zijn in goed overleg met alle papierinzamelende verenigingen in de Beemster om papierinzameling aan huis met een rolcontainer in de hele Beemster mogelijk te maken.

- In onze communicatie benadrukken we het belang van goede afvalscheiding en schone grondstofstromen. Daarnaast informeren we onze inwoners over de kosten die ontstaan door het onnodig verbranden van grondstoffen.

Aardgasvrij maken

We gaan door met de uitvoering van de Proeftuin aardgasvrij in Overwhere-Zuid, zolang de middelen beschikbaar zijn. Dit is in ieder geval gegarandeerd voor 2025 en 2026.

- We stimuleren SVP om voor de gemeentelijke aardgastransitie zoveel mogelijk subsidies aan te vragen, in lijn met het gemeentelijke warmtebeleid. Er is een toekenning gegeven voor een Warmte-Investeringsubsidie (WIS).
- De gemeente krijgt met de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) en de Wet collectieve warmte (Wcw) meer bevoegdheden om regie te voeren op de warmtetransitie. We verkennen de gevolgen van deze nieuwe wetten, en uiterlijk in 2026 wordt een warmteprogramma gepresenteerd als uitwerking van de transitievisie warmte.
- Door de toenemende behoefte aan duidelijkheid over de energietransitie bij inwoners zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Deze keuzes worden gepresenteerd, waarbij de ruimte die ontstaat vanwege de personeelskostensubsidie (CDOKE-gelden) kan worden ingezet.

Nationaal Isolatie Programma (NIP)

In juli 2023 is het Nationaal Isolatie Programma van start gegaan. Hiervoor is tot nu toe een bedrag van 1.337.500 miljoen euro toegekend (incl. btw). De regeling richt zich aan de ene kant op woningen met een lagere NHG-waarde dan €461.000 en aan de andere kant krijgen eigenaren die in aanmerking komen voor een energietoeslag voorrang. In het tweede kwartaal van 2024 is een subsidieverordening ter vaststelling aangeboden aan de raad. De maatregelenlijst van de gemeentelijke subsidie is in de verordening herzien.

Energie- en warmtebronnen

Om SVP voor de langere termijn als bedrijf toekomstbestendig te maken is er behoefte aan 1 of meerdere warmtebronnen. Uitbreiding van het netwerk is belangrijk omdat biomassa moet worden gezien als een transitiebrandstof. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden voor Geothermie (aardwarmte). De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Deze mogelijkheid lijkt meer kansrijk geworden door de recente toekenning van een rijkssubsidie aan een van de houders van een opsporingsvergunning in het gebied. Verder wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor verduurzaming en energieopwekking in de Beemster.

Stroom / elektriciteit

Voor de realisatie van ruimtelijke projecten, het bouwen van woningen, de economische activiteiten van ondernemers én de transitie naar hernieuwbare brandstoffen is elektriciteit nodig. Uit berekeningen blijkt dat er knelpunten zijn voor voldoende elektriciteit voor de geplande ontwikkelingen. Er is te weinig elektriciteit en het netwerk is te krap bemeten om de schommelingen tussen vraag- en aanbod aan te kunnen. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van de Purmerendse bestuurlijke agenda. Inwoners en ondernemers gaan hiervan de effecten merken.

- Liander gaat over de toekenning van elektriciteit. Woningbouwontwikkelingen die bekend zijn bij Liander krijgen in ieder geval stroom, ook als hiervoor nog geen aanvraag is gedaan.
- Voor bedrijven tellen alleen ondertekende aanvragen. Alleen deze aanvragen krijgen prioriteit en wordt er gezocht naar capaciteit in het net.

- Om het net uit te breiden verkennen landelijke partijen een nieuw 380 kV-hoogspanningsnetwerk. Het Noord-Hollands tracé hiervoor is nog niet bekend. Als gemeente volgen we dit proces en maken we gebruik van onze mogelijkheden om tot een optimale inpassing te komen, met zo min mogelijk effect op de Purmerendse ruimtelijke ambities en het UNESCO Werelderfgoed de Beemster.
- We verkennen de mogelijkheden voor aanvullende lokale initiatieven, waaronder het optimaliseren van het huidige gebruik van bedrijven, in samenwerking tussen Tennet, Liander, de ACM, de gemeente en bedrijven.
- Rondom de verzwaringsopgave van Liander ligt een noodzaak tot ambtelijke afstemming om dit in goede banen te leiden. We vormen een projectteam voor de werkzaamheden die plaatsvinden in de openbare ruimte, waaronder de plaatsing van transformatorhuisjes en de aanleg van kabeltracés, om de opgave die er ligt rondom de verzwaring van het net ook lokaal in goede banen te begeleiden.

Werken aan een leefbare gemeente die klaar is voor de toekomst

We werken op veel plekken in de gemeente en de gemeentelijke organisatie aan de toekomst van Purmerend. Zo hebben we meerdere visies die raken aan de leefbaarheid van Purmerend in de toekomst. Dat werk en de documenten zijn divers: van de Warmtevisie en het werk in de proeftuin, tot aan de Visie Leefbare Stad en het aanleggen van bloemrijke bermen in de openbare ruimte. Ook moeten we reageren op ontwikkelingen om ons heen, zoals netcongestie en veranderende wetgeving en beleid vanuit de Rijksoverheid. We werken aan een overzichtsdokument klimaat en energie, waarin we alles wat we doen op deze gebieden meer in samenhang brengen en in duidelijke paden uitzetten, waarlangs we werken naar het Purmerend van 2050. Dit is de opvolger van de duurzaamheidsagenda.

Milieu

Purmerend staat voor een veilige, gezonde en duurzame omgeving waar mensen in rust kunnen werken, wonen en recreëren. De gemeente voert de milieutaken uit volgens de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten, binnen de vastgestelde kaders, zoals:

- Terugdringen van milieuhinder door bedrijven, door deze te laten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Klachten en meldingen afkomstig van bedrijven pakken we in samenwerking met Omgevingsdienst IJmond adequaat op.
- We leggen de prioriteiten en de keuzes die we daarin maken vast in het programma Uitvoering en Handhaving Purmerend (voorheen VTH) 2025 en stellen het Evaluatieverslag Uitvoering en Handhaving Purmerend 2024 op.
- Omgevingsdienst IJmond voert in opdracht van de gemeente Purmerend toezicht uit bij bedrijven die vallen onder het basistakenpakket.
- In het kader van de Verordening uitvoering en handhaving (Omgevingsrecht) gemeente Purmerend en het interbestuurlijk toezicht (IBT) leggen we jaarlijks verantwoording af aan de gemeenteraad en de provincie over onze taakuitvoering op het gebied van Uitvoering en Handhaving. Dit geldt zowel voor de thuishaken als de basistaken die wettelijk zijn belegd bij Omgevingsdienst IJmond.
- Het Bodembeleidskader en het bodeminformatiesysteem is geactualiseerd. Ook is voor de registratie van de bodeminformatie het bodeminformatiesysteem Nazca binnen de gemeente geïmplementeerd. Hierdoor zijn we in staat om de gemeentelijke bodemtaken onder de

Omgevingswet in samenwerking met Omgevingsdienst IJmond op een adequate wijze uit te voeren.

- Om aan te sluiten op de Omgevingswet en het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) is het bestaande milieu-inrichtingen bestand omgezet naar milieubelastende activiteiten. In samenwerking met Omgevingsdienst IJmond wordt in 2024 gewerkt aan de overdracht van bedrijfsdossiers die door de inwerkingtreding van de Omgevingswet onder het basistakenpakket vallen. Ook wordt in 2024 onderzocht of de zogenaamde thuishaken milieu ondergebracht kunnen worden bij Omgevingsdienst IJmond.
- We voeren het Energiebesparingsakkoord uit. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid ondersteunen en stimuleren we bedrijven om te (gaan) voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Belangrijk om te weten

Wet en regelgeving

Het LAP₃ loopt af in 2025 en wordt dan vervangen door het CMP; het Circulair Materialen Plan. Het CMP sluit beter aan op het programma Nederland Circulair in 2050.

De Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) geldt voor steeds meer afvalstromen. Het ging eerst vooral om verpakkingen, maar inmiddels zijn hier matrassen, accu's, autobanden, elektrische en elektronische apparatuur en textiel aan toegevoegd.

Ontwikkelingen afvalbranche

De afvalbranche is onverminderd in ontwikkeling. De afzetmarkten fluctueren in bereikbaarheid en ook de tariefstructuren staan onder druk. De VNG heeft de Ketenovereenkomst Verpakkingen met Verpact opgezegd. Hierdoor is de toekomst van de inzameling en vergoeding van het PMD-afval onzeker. Pas tegen eind 2024 is hier meer duidelijkheid over.

Afvalscheiding en hergebruik

Binnen de afvalbranche is steeds meer discussie over het verschil tussen afvalscheiding en daadwerkelijk hergebruik van grondstoffen. De focus komt steeds meer op de kwaliteit van gescheiden grondstofstromen te liggen. Schone grondstofstromen zorgen voor meer hergebruik van grondstoffen.

Risico's bedrijfsvoering

Bij leveranciers van (vracht)auto's en onderdelen lopen de levertijden en aanschafkosten op door voorraadtekorten.

Rijksbeleid duurzaamheid

Landelijk is het nog afwachten hoe het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet wordt omgezet naar verdere plannen. Op dit moment is nog niet bekend of de middelen toe of afnemen, en wat de exacte omvang is van het budget dat voor de gemeente beschikbaar komt. Wel zijn wij positief dat in de voorjaarsnota van het Rijk het voornemen is geuit om opnieuw budget vast te stellen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving (900 miljoen) en voor de ondersteuning van warmtenetten (973 miljoen). Verder zijn wij positief met de voorgenomen oprichting van een 'Waarborgfonds voor warmtenetten' (200 miljoen). Het college blijft zich inzetten op het verkrijgen van incidentele rijks- en provinciale subsidies, indien deze beschikbaar zijn.

Maatwerkoplossingen Beemster

Voor de bedrijven en woningen in het buitengebied van de Beemster bestaat een grote behoefte aan meer mogelijkheden om de energietransitie uit te voeren. Hier is stadsverwarming niet de eerste optie. Keuzevrijheid voor de wijze waarop de energietransitie wordt uitgevoerd wordt beperkt door vele voorschriften. Uiteraard is niet voor niets gekozen voor een conserverend ruimtelijk beleid en vraagt het landschap om voorzichtigheid om het karakter van de historische inrichting van de polder zo min mogelijk aan te tasten. Daarom wordt aan deskundigen gevraagd om te adviseren over waar en tot hoever mogelijkheden bestaan om, met behoud van de waarden van het gebied, invulling te geven aan de energietransitie en een afwegingskader op te stellen. Dit afwegingskader kan ruimte bieden voor maatwerkoplossingen.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo41 Milieu	Lasten	13.911	13.929	13.931	14.949	15.097	15.471	15.897
BVo41 Milieu	Baten	-16.192	-16.227	-16.227	-17.256	-17.450	-17.907	-18.423
		-2.281	-2.298	-2.296	-2.308	-2.353	-2.436	-2.526
BVo42 Duurzaamheid	Lasten	1.819	2.378	6.512	2.610	2.378	2.398	2.420
BVo42 Duurzaamheid	Baten	-1.633	-1.552	-1.552	-1.566	-1.566	-1.566	-1.566
		186	826	4.960	1.044	813	832	855
PGRo4 Milieu	Lasten	15.730	16.308	20.443	17.558	17.475	17.869	18.318
PGRo4 Milieu	Baten	-17.825	-17.779	-17.779	-18.822	-19.015	-19.472	-19.989
Saldo programma		-2.095	-1.471	2.664	-1.264	-1.541	-1.604	-1.671

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 2.885.000 lagere lasten en € 1.043.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

Beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Hogere doorbelaste loonkosten		
De actualisatie van loonkosten (personeelsuitbreiding en indexatie) zorgt voor € 145.000 hogere lasten milieubeheer (Omgevingsteam) en voor € 270.000 hogere lasten afvalbeheer.	415	
Hogere verwerkingskosten- en inkomsten afvalstromen		
De verwerkingskosten- en inkomsten afvalstromen stijgen door een combinatie van tonnage en prijsontwikkeling (marktwerking).	320	-101
Hogere onttrekking voorziening afvalstoffenheffing		
Er wordt per saldo € 329.000 meer onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing om 100% kostendekkendheid te bereiken en uit te komen op de voorgestelde tariefstijging.	246	-575
Hogere baten afvalstoffenheffing		
Er wordt € 360.000 hogere baten afvalstoffenheffing geraamd vanwege meer inwoners en een tariefstijging ten opzichte van 2024.		-360
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	36	7
Totaal	1.017	-1.029

Beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Proeftuin aardgasvrij		
In de begroting 2024 staat de laatste fase van de proeftuin aardgasvrij gepland. De begrote uitgaven met betrekking tot de proeftuin staan dan ook niet langer in de begroting 2025. Hierdoor ontstaat een afwijking op de lasten ten opzichte van het voorgaande jaar.	-4.113	
Netcongestie		
In 2024 is aan de gemeente Purmerend het programma voor de netverzwaring gepresenteerd. In dit programma is de gemeente Purmerend de regisseur. Om invulling te geven aan dit programma wordt de formatie uitgebreid en een onderzoeksbudget beschikbaar gesteld.	214	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.00	-3	-14
Totaal	-3.902	-14

Reserves

Reserve duurzaamheid

In 2025 is geen toevoeging of onttrekking aan de reserve begroot.

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing. In 2025 is er een onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing begroot van € 575.000. Hierdoor kan het tarief lager worden vastgesteld.

Investerings

De jaarschijf 2025 van programma 4 heeft een totaalbedrag van € 1,3 miljoen aan investeringen. Dit betreft investeringen voor afvalinzameling (containers, toegangssysteem, inzamelsystemen). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Bereikbaarheid

Visie

Purmerend groeit. De komende jaren worden er binnenstedelijk veel woningen toegevoegd. Nieuwe én bestaande inwoners moeten zich op een veilige en comfortabele manier kunnen verplaatsen. Hierbij mogen geen groepen buiten de boot vallen. De binnenstedelijke verdichting vraagt om nieuwe oplossingen. We stimuleren daarom zoveel mogelijk wandelen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer; dit noemen we het STOMP-principe. Verplaatsingen met de auto blijven mogelijk, zodat de stad bereikbaar en leefbaar blijft.

Doelen en activiteiten

In december 2022 is het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld. Het Mobiliteitsplan verbindt de ontwikkelambities op het gebied van woningbouw, werkgelegenheid en verblijfskwaliteit aan de ambities van mobiliteit. Purmerend heeft een groeiambitie, waarbij er een groot aantal woningen worden toegevoegd. Deze woningbouwopgave heeft ook gevolgen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. Purmerend heeft daarom 7 beleidsuitgangspunten voor de toekomstige mobiliteit geformuleerd:

1. Purmerend wordt een 10-minutenstad: basisvoorzieningen zijn lopend of fietsend binnen 10 minuten te bereiken.

2. Een leefbaar en goed bereikbaar centrumgebied, gericht op kwaliteit voor voetgangers, fietsers en de openbare ruimte.
3. Een toekomstbestendig OV-netwerk voor de stad en de regio.
4. Verkeersafwikkeling van de auto richt zich op routes vanuit woonwijken naar de uitvalswegen.
5. Toegankelijke en betaalbare mobiliteit.
6. Een veilige stad voor elke verplaatsing.
7. Duurzame mobiliteit¹.

Om de maatregelen uit het Mobiliteitsplan te kunnen uitvoeren, moeten aanvullende middelen worden vrijgemaakt, de maatregelen verder worden uitgewerkt en nog nadere keuzes worden gemaakt. Maar het is vooral belangrijk dat de maatregelen in samenhang worden bekeken: zowel onderling, als in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en het beheer en onderhoud. Dit is van belang om verschillende redenen, zoals het minimaliseren van overlast, het tijdig bieden van oplossingen voor de bereikbaarheid, en het optimaal combineren van geldstromen. Daarom is het Mobiliteitsplan vertaald naar een adaptief Uitvoeringsprogramma Mobiliteit, dat in 2024 wordt vastgesteld door het college.

^[1] Onder duurzame mobiliteit verstaan we alle manieren van vervoer, waarbij het verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Dit betreft met name lopen, fietsen, openbaar vervoer en vormen van deelmobiliteit, die allen bijdragen aan een vermindering en/of verschoning van het autogebruik.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

- Komend jaar worden diverse maatregelen uit het adaptieve Uitvoeringsprogramma Mobiliteit uitgewerkt. De uitvoering wordt daarbij gestuurd op basis van voortgang, doelbereik, risico's en nieuwe ontwikkelingen.
- In 2024 wordt een verkeersstudie uitgevoerd. Deze studie vertaalt het beleid uit het Mobiliteitsplan naar hoe inwoners en ondernemers in Purmerend zich verplaatsen (te voet, per fiets, met het openbaar vervoer, per auto en het vrachtverkeer). Daarnaast geeft de studie inzicht in (toekomstige) knelpunten in de verschillende netwerken voor fietsers, openbaar vervoer en auto's.
- In 2025 wordt het betaald parkeergebied uitgebreid in de Bloemenbuurt en het Waterlandkwartier.
- We werken verder aan de ontwikkeling van de mobiliteitshub Beatrixplein. Daarmee bedoelen we een plek waar diverse vervoersvormen samenkomen. Het is een toegankelijk knooppunt dat de reiziger uitnodigt tot efficiënte en duurzame verplaatsing. We trekken hier lessen uit voor eventuele andere toekomstige mobiliteitshubs. Naast de ontwikkeling van de mobiliteitshub ontwikkelen we ook andere initiatieven om duurzame mobiliteit te bevorderen. Zo zetten we onder andere in op de toename van elektrische bussen, de toepassing van het STOMP-principe bij gebiedsontwikkelingen (onder andere het Waterlandkwartier en de Oostflank), en de uitbreiding van het laadpalenaanbod in de stad.
- Omdat het centrumgebied van Purmerend dichter bebouwd wordt met meer woningen en voorzieningen, en het aantal bezoekers toeneemt, onderzoeken we hoe we de bereikbaarheid van het centrum voor de verschillende vervoermiddelen (auto, openbaar vervoer, fietsen en voetgangers) het beste kunnen inrichten. Dit onderzoek maakt deel uit van de planstudie voor de

herinrichting van de route Gedempte Where – Purmersteenweg – Waterlandlaan. Hierin worden diverse herinrichtingsmogelijkheden uitgewerkt in een schets- en voorlopig ontwerp.

- Om het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) in Purmerend ook in de toekomst goed te laten functioneren willen we 4 kruispunten optimaliseren: N235-Verzetslaan, Gorslaan-Jaagweg, Gorslaan-Weteringstraat en Gorslaan-Waterlandlaan. In 2025 wordt er een besluit genomen over de herinrichting van deze 4 kruispunten.
- We vertalen de uitkomsten van een verkeersveiligheidsonderzoek voor alle schoolroutes in een gemeentebreed verkeersveiligheidsplan. Hiermee voeren we ook de aangenomen motie 'Integraal beeld vraagstukken verkeersveiligheid en bereikbaarheid basisscholen' (03-11-2022) uit. Dit plan wordt in 2025 ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd, inclusief een investeringsbesluit voor de te nemen veiligheidsmaatregelen.
- We blijven samenwerken met partners als de buurgemeenten, provincie Noord-Holland, het Rijk en de Vervoerregio Amsterdam. Mobiliteit stopt niet aan de randen van de stad. In de samenwerking richten we ons op de financiering, mobiliteitstransitie, het openbaar vervoer en de regionale bereikbaarheid.
- We blijven gebruik maken van een fonds om kleinschalige verkeersknelpunten op te lossen. We willen meldingen van inwoners, die leiden tot een relatief kleine ingreep in de openbare ruimte, blijven oppakken. Hiermee spelen we sneller in op de actuele vraagstukken en kleine knelpunten.

Door de werkzaamheden aan de A7 zijn in 2024 op het gemeentelijke wegennet diverse werkzaamheden uitgesteld, waaronder de werkzaamheden aan de Middenweg en de het kruispunt Plantsoengracht-Gedempte Where. De combinatie van deze uitgestelde werkzaamheden en de bouw van nieuwe voorzieningen en woningen zet de bereikbaarheid in de dagelijkse situatie onder druk. In 2025 wordt bijvoorbeeld ook gewerkt aan het onderhoud van enkele bruggen. We stemmen de werkzaamheden zo goed mogelijk af. Hierbij geven we ook veel aandacht aan de gevolgen voor de fietsers en voetgangers, zodat deze zich veilig kunnen blijven verplaatsen.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	4.958	5.729	7.164	6.553	6.492	7.075	6.975
BVo51 Bereikbaarheid	Baten	-3.850	-4.014	-4.630	-4.694	-4.556	-4.559	-4.462
		1.108	1.714	2.535	1.859	1.936	2.516	2.513

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 611.000 lagere lasten en € 64.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Actualisatie parkeergarages		
De parkeerexploitatie is geactualiseerd voor het onderdeel van parkeergarages in de begroting 2025. Er zijn lagere kapitaallasten voor de parkeergarage Stadhuisplein omdat er meer bijdragen kostenverhaal zijn ontvangen dan geraamd. Het saldo van het totaal van garageparkeren wordt geëgaliseerd met de reserve parkeren.	-204	
Actualisatie straatparkeren		
De parkeerexploitatie is geactualiseerd voor het onderdeel straatparkeren in de begroting 2025. Er zijn hogere baten voor straatparkeren geraamd vanwege onder andere indexering van tarieven. Het saldo van het totaal van straatparkeren wordt geëgaliseerd met de reserve parkeren.	216	-125
Verkeersveiligheid op de schoolroutes		
Het college is bij het vaststellen van de begroting 2023 verzocht de vraagstukken rond verkeersveiligheid en bereikbaarheid van scholen en schoolvoorzieningen in Purmerend integraal in kaart te brengen en maatregelen aan de gemeenteraad voor te stellen om de verkeersveiligheid op de schoolroutes te waarborgen. Het beschikbare budget is overgeheveld naar 2024. In 2025 is er geen extra budget beschikbaar.	-150	
Herinrichting van IJsendijkstraat		
Bij de Jaarrekening 2023 is het budget en de subsidie bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam voor de herinrichting van de Van IJsendijkstraat overgeheveld naar 2024. In 2025 is hiervoor geen extra budget beschikbaar.	-179	
Verkeersveiligheidsonderzoeken en maatregelen		
In 2024 was er incidenteel € 100.000 voor Pilot Fonds urgente maatregelen, € 140.000 voor het verbeteren van de verkeersveiligheid/ openbaar vervoer en € 113.000 voor het fietsnetwerk beschikbaar. In 2025 is er geen extra budget beschikbaar voor deze verkeersveiligheidsonderzoeken en uitvloeiende maatregelen.	-353	
Netwerkregisseur verkeer		
Bij de Voorjaarsnota 2024 is er budget beschikbaar gesteld vanaf 2025 voor een Netwerkregisseur verkeer. De vele bouwwerkzaamheden (zoals woningbouw) in combinatie met noodzakelijke werkzaamheden aan het wegennet (onderhoud, maar ook herinrichting) en (grotere) evenementen hebben invloed op de dagelijkse bereikbaarheid van de stad. Om op strategisch en tactisch niveau te kunnen sturen is het noodzakelijk om invulling te geven aan deze rol.	109	
Mobiliteitsplan		
In december 2022 heeft de gemeenteraad het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld als gemeentelijk beleidskader voor de toekomstige mobiliteit (raadsbesluit 1573753). Om in 2023 te kunnen starten was er incidenteel geld voor het programmateam en de eerste onderzoeken beschikbaar gesteld in 2023. Bij de Najaarsnota 2023 is een deel van de onderzoeksbudgetten overgeheveld naar 2024. Bij de Programmabegroting 2024 zijn nieuwe onderzoeksbudgetten beschikbaar gesteld. 50% van het onderzoeksbudget wordt bekostigd door de Vervoersregio Amsterdam. Omdat er in 2025 minder onderzoeken zijn begroot zorgt dit voor lagere lasten en lagere baten.	-276	138
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	226	-77
Totaal	-611	-64

Reserves

Reserve parkeren

Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. Voor jaarschijf 2025 staat er per saldo een dotatie aan de reserve begroot van € 1.379.000.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2025 van programma 5 heeft een totaalbedrag van € 5,6 miljoen aan investeringen, waarvan € 5,1 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: mobiliteitshub Beatrixplein, Herinrichting Purmersteenweg naar Stadsboulevard en Realisatie HOV (R-net) maatregelen. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. De overige investeringen betreffen Verkeersregelinstallaties (VRI's) en busluizen. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Visie

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar mensen verblijven, met vrienden afspreken, sporten, spelen en naar een evenement gaan. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekenen meer druk op de openbare ruimte. Zowel boven- als ondergronds wordt het steeds voller. Dit vraagt om een leefbare en efficiënte inrichting van de openbare ruimte, waarbij het onderhoudsniveau stapsgewijs verbeterd wordt.

De openbare ruimte moet een plaats zijn waar je op een aantrekkelijke en comfortabele manier kan verblijven en mensen kan ontmoeten. Er moet ruimte zijn voor water en groen, natuur, sport en spel. Ook moeten we rekening houden met klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, mobiliteit, een nieuwe circulaire economie en een gezonde en meer natuur-inclusieve stad (en dorpen). Dit alles heeft invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners, ondernemers en bezoekers van Purmerend. Die ruimte is schoon, heel, veilig, groen en richten we zo in dat we voorbereid zijn op klimaatverandering. We werken integraal door opgaven waar mogelijk aan elkaar te koppelen en

werken toe naar minimaal kwaliteitsniveau B voor alle beheerdisciplines. We streven daarmee naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving van en voor iedereen en werken daarbij samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar vanwege de veranderende behoeftes ook steeds meer het (her)inrichten, optimaliseren en toekomstbestendig maken van de openbare ruimte. Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel boven- als ondergronds zoveel mogelijk efficiënt werken.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Integraal beheer en onderhoud

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte richten we ons op een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving.

- We voeren het integraal beheerplan uit door planmatig cyclisch onderhoud, zodat we de komende jaren de kwaliteit naar niveau B kunnen verbeteren.
- Vanuit verhardingen worden de Grotenhuijsweg en Van Osweg uitgevoerd (vervanging), en wordt de Zambezilaan geasfalteerd (groot onderhoud).
- Het bewegingswerk van de Beemsterbrug en de Wheermolenbrug wordt vervangen (uitvoering). In 2025 worden er minimaal 25 fiets- en voetgangersbruggen vervangen.
- In lijn met het Parkenplan worden de 8 parken één voor één opgeknapt. Op 1 juni 2024 is het opgevaardeerde Kooimanpark heropend. Er is gestart met de uitvoering van Park De Noord en het ontwerpproces voor het Leegwaterpark. In het najaar van 2024 start ook het ontwerpproces van Park De Dwarsgouw.
- De aangepakte parken beheren we op kwaliteitsniveau A, net als het winkelgebied in het centrum van Purmerend en het Marktplaatsje en Het Landje in Middenbeemster.
- In 2025 wordt met de ervaringen en cijfers van de eerste 4 parken, de businesscase voor de laatste 4 parken (Gorse bos, Park De Uitvlugt, Park De Driegang en Groengebied Purmerland) herzien.
- We richten de openbare ruimte evenwichtig, klimaat adaptief en duurzaam in en beheren deze ook zo. In elk vakgebied zoeken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en te innoveren, zowel wat betreft materialen en werkwijzen.
- In 2025 blijven we verder werken het vervangen van riolen, plaatsen we steeds meer ledverlichting in de stad en bekijken we welke onnodige of niet-functionele verharding we kunnen omzetten naar groen. Bij herbestratingen en herinrichtingen bekijken we deze mogelijkheden altijd.
- We volgen de kwaliteitsvoortgang door periodieke inspecties en garanderen de veiligheid met technische controles, zoals vastgelegd in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.
- We voeren het boomonderhoud uit volgens het Bomenplan. Het wordt steeds lastiger om goede groeiplaatsen te vinden voor bomen. Op sommige plekken staan bomen op kabels of leidingen, wat na vervanging vaak niet meer mag. Door de toename van ondergrondse infrastructuur, zoals glasvezelkabels en Lianderhuisjes, nemen de mogelijkheden voor geschikte groeiplaatsen waar bomen tot volle wasdom kunnen uitgroeien steeds verder af.
- De kwaliteit van het groen wordt op basis van NEN^[1]-inspecties in beeld gebracht, zodat we gerichte aanpassingen kunnen maken.
- We blijven het ingezette cyclisch onderhoud in het groen uitvoeren en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen.

- We kijken kritisch naar welke delen we wel of niet intensief maaien. Zo bevorderen we de biodiversiteit en verbeteren we tegelijkertijd de beeldkwaliteit en verkeersveiligheid. De zichthoeken bij kruisingen, rotondes en oversteekplaatsen met ruw gras maaien we daarom vaker.
- Als gemeente zijn we transparant over het inrichten van de openbare ruimte voor goed beheer. Daarom actualiseren we jaarlijks het HIOR, waarin de laatste wet- en regelgeving en beleid staan. Dit is bedoeld voor externe partijen die werken aan de ontwikkeling of (her)inrichting van de openbare ruimte.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK)

Het HHNK is volop bezig alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeenten om zich te richten op de eigen watertaak. Samen met HHNK maken we concreet welke activa overgedragen wordt, waarbij de gezamenlijk opgestelde uitgangspositie als basis dient. Om een goede businesscase op te stellen en de kwaliteit goed in beeld te brengen, voeren we, in overleg met HHNK, aanvullende metingen en onderzoeken uit. Dit is nodig vanwege het ontbreken van goede gegevens. Afhankelijk van de resultaten bepalen we of, wanneer en op welke manier de geplande overdracht plaatsvindt.

Klimaat

Het klimaat verandert en weersextremen nemen toe. Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland en Purmerend 2021-2024 werkt de gemeente, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste stad in 2050. Hierin neemt de gemeente een actieve, stimulerende en adviserende rol. In 2024 wordt het Klimaatadaptatieplan herzien met een uitvoeringsprogramma vanaf 2025.

Klimaatadaptatie

Bij klein- en grootschalige herstructurering van de openbare ruimte wordt klimaatadaptatie meegenomen. Binnen ruimtelijke ontwikkelingen hanteert de gemeente de Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige Nieuwbouw. In 2025 worden onderstaande projecten klimaatbestendig uitgevoerd:

- Overwhere-Zuid deelplan A5-2: Groene waterbuffers
- Wheermolen-Oost deelplan 3: Waterbergende weg, meer groen en bomen
- BOL Tarwestraat, Luitje Broekema, Koggenland en Torenmolen: Waterbergende parkeerplaatsen
- Leeghwaterpark: Meer oppervlaktewater, natuurlijke beschoeiing, groen
- Tilburyplein: Meer groen, verbeteren van groen- en boomvakken
- Dijckscampenlaan: Groene waterbuffer
- Hoornselaan en Overwhere-Zuid deelplan A7: Vergroten van duiker

Ecologie

We blijven de komende jaren op veel plekken bouwen, wat grote invloed heeft op de lokale natuur. Het doel van de visie Ecologie is het behouden en verbeteren van de natuur in Purmerend. Belangrijk hierbij is het verbeteren van het leefgebied van beschermde soorten. Door het optimaliseren van het Natuurnetwerk kunnen ook andere planten en dieren hiervan profiteren. Verbeteringen in beheer en inrichting, zowel van gebouwen als van het groen, dragen bij aan het behoud van waardevolle leefgebieden in de gemeente. Onderzoek geeft een beter beeld van de huidige situatie van de voorkomende soorten. In het gekoppelde Ambitiedocument Natuur Inclusief

Bouwen en Ontwerpen worden uitgangspunten opgenomen voor de bouw en ontwikkeling die bijdragen aan het stedelijke klimaat en biodiversiteit. Uiteindelijk moeten inwoners, organisaties en bedrijven de ecosysteemdiensten van de natuur omarmen om het hoofd boven water te houden. Op het gebied van ecologie zetten we in op meer stedelijk (gevel)groen waar mogelijk, meer verblijfplaatsen voor flora en fauna, meer groen op boerenerven in de Beemster, en versterking van de (water)natuurverbindingen door specifieke plaatsgebonden maatregelen.

Spelen

In 2025 werken we aan een beleidsvisie Spelen, mede gericht op ontmoeten. Met grotere en centraal gelegen speellocaties willen we ontmoeten nog meer faciliteren en stimuleren dat zowel jongeren als ouderen het huis uit komen. Dit doen we bijvoorbeeld door het aanleggen van jeu de boules veldjes en het plaatsen van fitnessapparaten en schaaktafels op diverse locaties, waaronder in de opgeknapte parken.

Belangrijk om te weten

Oppervlaktewater

De watertaken binnen het BOR worden steeds belangrijker door klimaatverandering en de toename van extreme weersomstandigheden, zoals zware regenval en droogte. Hierdoor komt het watersysteem steeds meer onder druk te staan. Het beheer van stedelijk water wordt geregeld volgens wet- en regelgeving, zoals de Keur Waterschap, Legger Waterschap en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Door optimaal beheer en controle streven we naar een robuust en klimaatbestendig watersysteem.

Technische installaties

We voldoen niet aan de Arbowet wat betreft de technische installaties. We maken een plan van aanpak om dit te herstellen.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren ligt het risico in de bedrijfsvoering vooral bij de stijgende materiaalkosten, beperkte capaciteit zowel intern als extern, en de kosten voor energie, brandstof en loon. Hierdoor is er minder budget om achterstanden in te halen, waardoor het langer duurt om het beheersniveau B te bereiken. We werken samen met Royal Haskoning DHV aan een normkostenmodel. Hierdoor krijgen we beter inzicht in de benodigde budgetten, tijd die nodig is om op niveau te komen en de maatregelen die we moeten nemen om het B-niveau te bereiken.

Riolering

De waterketen is essentieel voor onze volksgezondheid, vooral nu we ons steeds meer bewust worden van de risico's van ziekteverwekkers en ongewenste stoffen, zoals medicijnresten en industriële verontreinigingen in water. In het Water- en RioleringsProgramma (WRP) benoemen we alle activiteiten om aan de gestelde doelen te voldoen en geven we inzicht in de directe en indirecte riolerings- en waterkosten. Tariefaanpassingen worden doorgevoerd op basis van actuele lasten en te verwachten kosten en opbrengsten. Het WRP toont de lange termijn trend van de rioolheffing.

Bij (grootschalige) nieuwbouw en herontwikkeling houden we rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals extreme buien en langdurige droogte. Dit leidt tot veranderingen in de inrichting van de openbare ruimte met meer ruimte voor de (tijdelijke) opvang van water. We

streven ernaar projecten te combineren en zoeken continu naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties.

We werken samen met andere gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland. De intensieve samenwerking van de afgelopen jaren en de behaalde resultaten vormen de basis om deze samenwerking voort te zetten en gezamenlijk in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Voor de regio Noorderkwartier zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeenten, waterschap en drinkwaterbedrijf voor de periode 2021-2030.

Netverzwaring en regie in de openbare ruimte

In mei 2024 heeft Liander met de gemeente haar programma voor de netverzwaring in Purmerend gedeeld. Hier staat in dat het aantal transformatorhuisjes bijna verdubbeld moet worden, te beginnen met de Beemster. Ook Stadsverwarming is het aantal onderstations aan het uitbreiden. Deze opgave komt bovenop het reguliere beheer in de ondergrond. We stellen een projectteam samen om de opgave rondom transformatorhuisjes en de diverse werkzaamheden in de openbare ruimte te coördineren.

Actualisatie Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI)

De AVOI is verouderd (2016) en wordt bijgewerkt en aangepast aan de huidige regelgeving en normen. We bereiden ons voor op de overgang van de regelgeving rondom kabels en leidingen van nutsbedrijven naar het omgevingsplan. De regels in de AVOI over de aanleg van kabels en leidingen, behalve telecommunicatiekabels, moeten worden opgenomen in het Omgevingsplan. Dit moet uiterlijk 1 januari 2032 in het nieuwe deel van het omgevingsplan zijn opgenomen. We streven er naar begin volgend jaar de leges voor de ondergrondse infrastructuur te herzien en waar nodig aan te passen.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	33.803	37.375	40.647	40.508	43.007	45.643	48.381
BVo61 Beheer openbare ruimte	Baten	-12.879	-11.879	-12.356	-13.689	-14.355	-15.054	-16.338
		20.924	25.496	28.291	26.818	28.653	30.589	32.043

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 139.000 lagere lasten en € 1.333.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere doorbelaste loonkosten		
De actualisatie van loonkosten ten laste van beheer openbare ruimte (personeelsuitbreiding en CAO ontwikkeling) resulteert in een hogere doorbelasting van € 812.000.	812	
Hogere kapitaallasten		
De kapitaallasten zijn € 930.000 hoger volgend uit de investeringsopgave conform het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR). De grootste afwijkingen betreffen riolering (€ 581.000), wegen (€ 266.000) en civiele kunstwerken (€ 138.000). De overige kapitaallasten zijn per saldo € 55.000 lager.	930	
Inspectie overdracht wegen HHNK (lagere lasten en baten)		
In de gezamenlijke Uitgangspuntennotitie overdracht wegen is het volgende besloten: Daar waar de beheerders van HHNK en gemeenten er niet met elkaar uit komen, wordt er door een onafhankelijk bureau inspectie en onderzoek uitgevoerd. Bij deze inspecties en onderzoeken gaat het niet alleen om wat aan het oppervlak zichtbaar is, maar ook om onderzoek naar restlevensduur van de fundering en onderliggende asfaltlagen te doen. Deze kosten zijn bij de Voorjaarsnota 2024 geraamd in 2024 op € 755.000 met 50% vergoeding door HHNK (€ 378.000).	-755	378
Lagere onttrekking voorziening watertaken (rioolheffing)		
Er wordt per saldo € 45.000 minder onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken om 100% kostendekkendheid te bereiken en uit te komen op de voorgestelde tariefstijging.	925	-880
Hogere baten rioolheffing		
De baten van de rioolheffing stijgen met € 964.000 door de verhoging van het tarief. Dit is nodig voor de dekking van met name hogere kapitaallasten van de grote investeringen zoals Wheermolen Oost en Overwhere, alsmede de indexering op alle investeringen.		-964
Lagere lasten uitvoeringsbudget IBOR		
Betreft lagere lasten onderhoud civiele kunstwerken (met name door onderhoud aan bruggen, tunnels en duikers in 2024) voor € 903.000, lagere lasten door het calamiteitenbudget groen in 2024 voor boomvervanging (€ 800.000) en het Trimpad (€ 500.000) en hogere lasten van € 278.000 voor het driejaarlijks ecologisch onderzoek flora en fauna.	-1.925	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-126	133
Totaal	-139	-1.333

Reserves

Reserve instandhouding openbare ruimte

De reserve heeft tot doel om instandhoudingsbudgetten flexibel en opgavegericht te kunnen inzetten zodat de niet benutte middelen in de toekomst kunnen worden ingezet en op basis van opgave ook budgetten kunnen worden geëgaliseerd (binnen de ruimte die de reserve geeft). Hiermee wordt een toekomstig beroep op de algemene middelen voorkomen. Voor de reserve instandhouding openbare ruimte is per saldo een dotatie begroot van € 112.000 in 2025.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de rioolheffing. In 2025 is er een onttrekking aan de voorziening gemeentelijke watertaken begroot van € 880.000. Hierdoor kan het tarief lager worden vastgesteld.

Voorziening onderhoud begraafplaatsen

De voorziening heeft tot doel om de inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten te egaliseren door jaarlijks een bedrag te laten vrijvallen. In 2025 is een vrijval van € 223.000 begroot en een storting van afkooprechten van € 175.000. Per saldo een onttrekking van € 48.000.

Investerings

De jaarschijf 2025 van programma 6 heeft een totaalbedrag van € 37,4 miljoen aan investeringen, waarvan € 3,6 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: Leeghwaterpark (waterkundig, verharding en kunstwerken) en de Fietssnelroute Purmerend-Zaanstad-Hoorn. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Van de overige investeringen heeft € 14,3 miljoen betrekking op het Gemeentelijke rioleringsplan (GRP), € 11,9 miljoen betrekking op wegen, € 6,0 miljoen op bruggen en € 1,6 miljoen overige (o.a. openbare verlichting, tractie). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

In de gemeente Purmerend is een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving uitgangspunt voor iedereen. We streven naar een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. De gemeente stimuleert zelfstandig, en samen met initiatiefnemers, ontwikkelingen die bijdragen aan deze balans. Tegelijkertijd worden de kernwaarden van de Beemster bewaakt en beschermd.

Gemeentelijke inspanning en de mate van (rechts)zekerheid die we inwoners en bedrijven kunnen bieden, wordt per situatie bepaald. Hierbij proberen we nadrukkelijk de eigen kracht van de gemeenschap aan te boren. Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 blijft ook in de komende jaren een essentieel onderdeel van de inzet. We bouwen verder aan onze positie en bijdrage in de regio. Samen met onze partners werken we, onder andere vanuit de verstedelijkingsstrategie, verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte gemeente, gebaseerd op toekomstgerichte doelstellingen en ambities, die worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040. We doen dat in de geest van de Omgevingswet. We benaderen onze inwoners en ondernemers met een welwillende en constructieve houding.

De uitdagingen waar we mee te maken hebben, liggen onder andere op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. Maar ook maatschappelijke vraagstukken zoals eenzaamheid en ongezonde leefgewoontes kunnen vanuit de ruimtelijke invalshoek worden benaderd. We brengen deze met elkaar in verbinding, zoeken daarin de juiste balans en vertalen deze in gebieds- en locatieontwikkelingen.

We onderscheiden 3 grote clusters: het sleutelgebied - de bestaande stad (waaronder de Binnenstad), de Oostflank en de Westflank. Binnen elk van deze clusters vinden verschillende (gebieds) ontwikkelingen plaats. Hier worden nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelen die zijn vastgelegd in onder andere de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie.

De 3 clusters zijn complementair aan elkaar en hebben elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering:

- Westflank: Hier ligt de focus op de uitvoering van de dorpsontwikkelingsvisies.
- Oostflank: Hier richten we ons op verdere planvorming binnen de Visie Oostflank Purmerend.
- Sleutelgebied: Hier worden stedelijke ontwikkelingen uitgevoerd.

Samen dragen deze clusters bij aan een complete gemeente.

Vastgoed

We gebruiken vastgoed om te voorzien in (urgente) maatschappelijke behoeften en opgaven. De maatschappelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en welzijn zijn belangrijk voor onze inwoners. Veel van deze voorzieningen zijn ondergebracht in de vastgoedportefeuille van de gemeente. We zorgen ervoor dat het gemeentelijk vastgoed toekomstbestendig, veilig en functioneel blijft.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Purmerend 2040

We willen de positie van Purmerend als aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken en te verblijven versterken. We zien Purmerend als centrumgemeente en een volwaardig onderdeel en deelnemer van de Metropoolregio Amsterdam.

We geven duidelijkheid over het verhaal van Purmerend en de Beemster en over de geplande ontwikkelingen. We hebben een integraal beeld en visie op fysieke leefomgeving van de gemeente, die richting geeft aan de verdere uitwerking in programma's, regelgeving en vergunningen.

- We blijven het programma Purmerend 2040 gebruiken als paraplu voor de ontwikkeling van onze gemeente. Sinds de start in 2017 hebben we het programma beschouwd als een agenda. We vullen en passen deze agenda aan waar nodig. We maken onze ambities en agenda voor de gemeente richting 2040 bespreekbaar, zichtbaar en vertalen deze naar concrete doelen en maatregelen. Dit doen we in samenspraak met onze inwoners, ondernemers, buurgemeenten en andere partners.
- We vertalen maatschappelijke en economische ambities en doelen naar concrete beleidskaders en toetsen gebieds- en locatieontwikkelingen hieraan. Deze bouwstenen gebruiken we ook als

het gaat om het opstellen van de Omgevingsvisie. Voor de nieuwe Omgevingsvisie houden we het jaar 2050 aan als stip op de horizon.

Omgevingsvisie 2.0 Purmerend

We voeren het plan van aanpak Omgevingsvisie 2.0 Purmerend uit. Dit omvat onder andere het opstellen van een opgavennotitie, een perspectievennotitie, en een voorontwerp van de omgevingsvisie. De bedoeling is dat de nieuwe Omgevingsvisie in 2026 door de raad wordt vastgesteld. In de tussentijd is het belangrijk om meer duidelijkheid te krijgen over de uitvoering en of dat met één of meerdere programma's op basis van de Omgevingswet gebeurt. Wij zullen de mogelijkheden hiervoor verder onderzoeken.

Cluster sleutelgebied - bestaande stad

De focus op binnenstedelijk bouwen stelt ons in staat om:

- Nieuwe woon- en werkmilieus en programma's toe te voegen.
- Duurzame mobiliteit te beïnvloeden.
- Ruimte efficiënter in te delen.
- Voorzieningen te behouden.
- Levendigheid te bevorderen.
- Gebieden een kwaliteitsimpuls te geven.
- Het buitengebied zoveel mogelijk te ontzien.

- Vanuit de gedachte van een compacte en complete gemeente, richten we ons bij lopende locatie- en gebiedsontwikkelingen primair op het intensiveren van het bestaande stedelijke gebied. Waar mogelijk doen we dat door intensief en efficiënt ruimtegebruik en functiemenging. We zijn terughoudend met nieuwe initiatieven die leiden tot verdere verdichting van Purmerend en zetten ook in op woningbouwlocaties aan de randen, zoals de Oostflank. We werken verder aan de producten en richten processen in om de ontwikkelingen uit te kunnen voeren.
- We gaan voor 1 groot centrumgebied. We transformeren het Waterlandkwartier en het Wagenweggebied naar hoogstedelijke gemengde stadswijken en voegen woningen en werkplekken toe. We versterken de levendigheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van de historische binnenstad als onze huiskamer. We zorgen ervoor dat de gebieden elkaar aanvullen en goed met elkaar verbonden zijn, zowel op het gebied van hun functies en programma's als fysiek. Daarvoor maken we het centrum autoluw, maar wel goed bereikbaar. Geven we meer ruimte aan fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer en geven we een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte en de parken.
- We vinden het belangrijk dat de binnenstad van Purmerend voor iedereen een fijne plek is waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en dat dit in de toekomst ook zo blijft. Om dat te bereiken voeren we het programma Binnenstad uit. Elk jaar informeren we de gemeenteraad over de ontwikkeling en de voortgang van de projecten.
- Samen met de corporatie vernieuwen en versterken we de woonwijk Wheermolen-Oost. Dit doen we door woningen te renoveren, te slopen en nieuw te bouwen. We zorgen voor een passend woon- en voorzieningenprogramma en verbeteren de openbare ruimte en het park.
- We voeren de gebiedsvisie De Koog 2040 uit om een aantrekkelijk, vitaal en veilig gemengd gebied te creëren waar wonen en werken en onderwijs samenkomen. We streven hierbij naar de ontwikkeling van een e-sport tech campus, waar bestaande bedrijven hun activiteiten kunnen voortzetten.

- Er zijn diverse kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen in voorbereiding en uitvoering, waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark, en de binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL). De stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie (MPG).

Cluster Westflank - Werelderfgoed de Beemster

We behouden en versterken de karakteristiek van het werelderfgoed met ruimte om agrarisch te ondernemen. We staan doelmatige ontwikkelingen toe, wat zorgt voor nieuwe en meer gevarieerde woningen en woonmilieus, aanvullend op het binnenstedelijke programma en de Oostflank. Door het behouden en toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid blijven de dorpen vitaal en gezond en worden toerisme en economische activiteiten versterkt.

- We respecteren, en waar mogelijk, versterken we het Werelderfgoed de Beemster. Dit doen we door doelmatig te ontwikkelen (het juiste gebruik op de juiste plek), goed beheer en zorgvuldig gebruik, vanuit de kernwaarden van het werelderfgoed.
- We voegen woningen en voorzieningen in de dorpen toe en geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte. Dat doen we aan de hand van de dorpsontwikkelingsvisies die we verder uitwerken. Voor de ontwikkeling van De Keyser is het samenwerkingsverband v.o.f. De Beemster Compagnie actief.
- We staan open voor initiatieven in het landelijk gebied, die respect hebben voor en bijdragen aan het behoud van het werelderfgoed. De accountmanagers agrarische zaken en (Wereld)erfgoed denken vroegtijdig mee en ondersteunen waar mogelijk.
- Voor de Kom A7 onderzoeken we, rekening houdend met de uitspraak van de Raad van State en in overleg met de provincie, de mogelijkheden voor een hotel in combinatie met een recreatiebos.
- We participeren actief in de gebiedsvisie Neck-Oost die de gemeente Wormerland heeft opgesteld.

Cluster Oostflank -droogmakerij De Purmer

We behouden het Purmerbos en richten ons nadrukkelijk op een gevarieerder aanbod van woningen en woonmilieus, waarmee we een programma realiseren dat een aanvulling vormt op het binnenstedelijke programma en de Westflank. Het behoud en het toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid waarborgen de leefbaarheid en versterken toerisme en economische activiteiten. We experimenteren met nieuwe duurzame woonconcepten en houtbouw wat zorgt voor een onderscheidend karakter, aansluit bij de vraag en het landschap en milieu versterkt.

- We werken aan de ontwikkeling en versterking van droogmakerij De Purmer. Dit doen we door doelmatig ontwikkelen (juiste gebruik op de juiste plek), beheren en gebruiken. We voegen een divers, bijzonder en onderscheidend programma toe, met aandacht voor leefbaarheid, bereikbaarheid en de versterking van landschap en natuur.
- De integrale visie op droogmakerij De Purmer is samen met gemeenten Edam-Volendam en Waterland vastgesteld en onderling afgestemd. Samen met onze buurgemeenten werken we aan de uitvoering daarvan.
- We participeren actief in de plannen van Edam-Volendam en zorgen voor integrale verbinding.
- We gaan verder met de planning en uitvoering van de vastgestelde Visie Oostflank Purmerend. Het Purmerendse deel van de Purmer (Oostflank). Het uitgangspunt is dat deze ontwikkeling bijdraagt het samengaan van diverse beleidsdoelen, zoals wonen, klimaat, duurzame mobiliteit, recreatie en natuurontwikkeling. Binnen de mogelijkheden zetten we de ontwikkeling met nieuwbouw op bedrijvenpark Baanstee-Noord zoveel mogelijk door. Voor het bestaande

bedrijventerrein werken we mee aan initiatieven die gericht zijn op het efficiënt gebruik van de grond.

- Voor het gebied Vurige Staart werken we aan planontwikkeling van het deel tussen de N235 en de Purmerringvaart met woonprogramma in groen/blauwe setting.

Grondbeleid

Het grondbeleid is bedoeld om alle genoemde doelen te helpen uitvoeren. In dat verband is het grondeigendom van essentieel belang, omdat dit bepalend is voor de wijze waarop gronden doelmatig beheerd, gebruikt en ontwikkeld (kunnen) worden. We zijn er continu alert op dat de schaarse ruimte -binnen bestaande eigendomsverhoudingen- ook daadwerkelijk optimaal benut wordt. We werken met een helder afwegingskader dat transparant, uitlegbaar en navolgbaar is. Hiermee bepalen we de strategische inzet en prioritering van projecten en initiatieven, en zorgen we voor inzicht in de voortgang, de financiële stand van zaken en procesafspraken. We verhalen kosten met het oog op evenwichtige bijdrage(n) aan gemeentelijke financiën. Daar waar de gemeente geen eigenaar van de grond is en actief grondbeleid voert, faciliteert zij de ontwikkeling door particulieren. In dit zogenaamde faciliterend grondbeleid zet de gemeente het kostenverhaal in, zodat particuliere grondexploitanten gelijkwaardig bijdragen aan de noodzakelijke gemeentelijke investeringen in openbare infrastructuur en voorzieningen en betaalbare woningen.

- We werken met een nieuwe, geactualiseerde nota Grondbeleid.
- In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) rapporteren we, samenhangend met de jaarrekening, over de grondexploitaties, de samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en het faciliterend grondbeleid.
- Voor gebieds- en locatieontwikkeling brengen we de gebiedseigen en de gebiedsoverstijgende kosten in beeld en we verhalen die op initiatiefnemer(s). We onderzoeken daarvoor continu de (financiële) haalbaarheid van planontwikkeling(en). Hierbij hanteren we de aanvullingsbesluiten per ontwikkelgebied (gebiedseigen investeringen) en de nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP, gebiedsoverstijgende investeringen).

Restgroen

Restgroen is onderdeel van de vastgoedportefeuille. De gemeente Purmerend heeft net als andere overheden in Nederland, te maken met oneigenlijk gebruik van haar gronden en water. Er is een zorgvuldige inventarisatie gedaan en het (oneigenlijk) gebruik van gemeentelijke gronden is inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze constatering wordt het vervolg bepaald. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld dat als basis dient voor het verdere proces.

Belangrijk om te weten

Omgevingsplan

Met het inwerking treden van de Omgevingswet beschikt de gemeente van rechtswege over het tijdelijk omgevingsplan. De komende jaren wordt het omgevingsplan gebiedsgewijs opgebouwd. Tot 2032 loopt de transitieperiode om het tijdelijke omgevingsplan stapsgewijs naar eigen inzicht om te vormen naar het definitieve omgevingsplan.

In 2025 wordt verder gebouwd aan het omgevingsplan van Purmerend. De procedure voor de eerste omgevingsplanwijziging van Purmerend voor de wijk Wheermolen wordt afgemaakt. Daarnaast worden de 2 volgende omgevingsplanwijzigingen opgesteld, waaronder een planwijziging voor de binnenstad. Tot slot worden er voorbereidingen getroffen voor een omgevingsplanwijziging

om de gebiedsontwikkeling van de Oostflank van Purmerend mogelijk te maken. Indien mogelijk faciliteren we ook andere (particuliere) ontwikkelingen met een omgevingsplanwijziging.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	32.250	27.116	28.240	39.615	59.516	35.708	33.442
BVo71 Ruimtelijke ordening	Baten	-21.319	-22.606	-22.606	-35.533	-55.464	-30.969	-28.293
		10.931	4.510	5.634	4.083	4.052	4.739	5.149

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 11.375.000 hogere lasten en € 12.927.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing		
De motie Stolpenbeleid verzoekt om beleid tot behoud, maar ook tot richtlijnen voor verduurzaming en ontwikkeling van stolpen te komen. Hiervoor is een samenwerking met de provincie gestart. Afgelopen winter hebben Gedeputeerde Staten de stolpenwaarderingskaart als inspiratiekader vastgesteld. Hierop volgend willen zij samen met gemeenten criteria voor stolpenontwikkeling vaststellen, ter behoud van het gehele stolpenbestand. De provinciale opdracht en gemeentelijke opdracht raken elkaar, waardoor de samenwerking is opgezocht. Met een projectteam worden nu de eerste stappen om tot het beleid te komen gemaakt. De motie Vrijkomende Agrarische Bebouwing verzoekt om beleid op te stellen voor locaties met vrijkomende agrarische bebouwing, maar er dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden naar hoe groot dit probleem in de Beemster werkelijk is. Daar zijn namelijk geen recente cijfers van. Eerst moet de omvang van de probleemstelling bekend zijn, voor je daar oplossingen voor kunt vinden en beleid gaat opstellen. In 2025 is er geen extra budget beschikbaar voor deze moties.	-137	
Ontwerp en onderzoeken Leeghwaterpark		
Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad het 'Parkenplan Purmerend 2021-2040' als richtinggevend kader vastgesteld. Dit Parkenplan biedt kaders en uitgangspunten hoe we met ieder park om willen gaan om tot een opwaardering van elk park te komen. Bij de Voorjaarsnota 2023 is voor het ontwerp en onderzoeken Leeghwaterpark in 2024 incidenteel € 150.000 beschikbaar gesteld. In 2025 is hiervoor geen extra budget beschikbaar.	-150	
P3		
Lagere lasten door een incidenteel budget in 2024 voor de verbouwing van P3 van € 488.000,-.	-488	
Restgroen		
Vanaf 2025 worden er hogere inkomsten verwacht uit restgroen verkopen. Bij de Voorjaarsnota 2024 is ingestemd met het beleid om een gedeelte van het gemeentelijk restgroen te verkopen. Om dit jaarlijks te kunnen realiseren wordt de formatie uitgebreid, wat voor hogere kosten zorgt.	109	-125

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Visie De Koog		
In 2023 (rbs 1579178) heeft de raad een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld voor de uitwerking van de ontwikkelstrategie op De Koog. Dit voorbereidingsbudget was beschikbaar in de jaren 2023 en 2024. Het budget wordt volledig benut en komt niet terug in de begroting 2025. Dit heeft lagere lasten tot gevolg.	-600	
Kapitaallasten		
In 2020 heeft de toenmalige gemeenteraad van de gemeente Beemster een krediet beschikbaar gesteld voor de dorpsontwikkelingsvisies van de Zuidoostbeemster en Middenbeemster. In 2024 zijn de werkzaamheden, en daarmee het krediet, afgerond. Dit heeft vanaf 2025 hogere kapitaallasten tot gevolg.	184	
Ontwikkelingsplan Noord- en Westbeemster		
In 2023 en 2024 was budget aanwezig voor de dorpsontwikkelingsvisie voor Noordbeemster en Westbeemster. Dit betrof een incidenteel budget welke na 2024 volledig is benut. Dit budget komt in de begroting 2025 niet meer terug en zorgt daarmee voor lagere lasten.	-125	
Grondexploitaties		
De baten en lasten van grondexploitaties zijn aangepast aan het vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2024, welke is vastgesteld door de Raad op 27 juni 2024 (raadsbesluit: 1598079). In 2025 leidt dit tot een verhoging van de baten en lasten.	12.710	-12.706
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-128	-96
Totaal	11.375	-12.927

Reserves

Reserve gronden

In 2025 wordt per saldo een bedrag van € 433.000 onttrokken aan de reserve gronden. De onttrekking heeft betrekking op het ecologisch onderzoek flora en fauna (€ 380.000) en diverse gebiedsontwikkelingen (€ 53.000).

Reserve omgevingsplan

Bij de Jaarrekening 2023 heeft de raad besloten om de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele Rijksbijdragen voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. In de decembercirculaire 2023 is er circa € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Purmerend voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt tot 2029 ingezet om de externe advies- en onderzoekskosten te bekostigen om tot een definitief omgevingsplan te komen. Voor jaarschijf 2025 staat er vanuit de Rijksbijdrage een storting in de reserve begroot van € 349.000. Een bedrag van € 200.000 wordt in 2025 onttrokken voor externe advies- en onderzoekskosten.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

De meerjarenraming groot onderhoud is geactualiseerd. In 2025 is per saldo een onttrekking aan de voorziening begroot van € 2.623.000.

Voorziening bijdragen nota Prof

In 2025 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Voorziening kostenverhaal infrastructuur Wagenweggebied

In 2025 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Voorziening kostenverhaal parkeren Centrum/ Sociale woningbouw/ Groen en mobiliteit

In 2025 is geen toevoeging of onttrekking aan deze voorzieningen van de nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend begroot.

Investerings

De jaarschijf 2025 van programma 7 heeft een totaalbedrag van € 18,7 miljoen aan investeringen, waarvan € 4,8 miljoen betrekking heeft op de voorgenomen investering Transitie Kalversteeg 1. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Van de overige investeringen heeft € 6,3 miljoen betrekking op de Oostflank/Pumer Zuid Zuid, € 4,5 miljoen op maatschappelijke ruimtes en kinderopvang bij scholen (IHP), € 2,1 miljoen betrekking op verduurzaming gebouwen, € 1,0 miljoen op de verbouwing van P3. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 8

Veiligheid

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente heeft de regiefunctie en stimuleert de goede uitvoering van taken door politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook over op elkaar passen, snelle reactie bij meldingen en een vertrouwd gezicht in de wijk, buurt of het dorp zoals de wijkmanagers.

Doelen en activiteiten

Op 30 maart 2023 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan Purmerend (IVP) 2023-2026 vastgesteld. Hiermee heeft de gemeenteraad de koers bepaald voor het veiligheidsbeleid voor een periode van 4 jaar.

Daarin zijn 5 thema's geprioriteerd:

1. Ondermijnende criminaliteit
2. Digitale veiligheid
3. Zorg en veiligheid

4. Jeugd en veiligheid

5. Leefbaarheid

De burgemeester en het college brengen 1 keer per jaar verslag uit over de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Er wordt een terugblik van het afgelopen jaar en een vooruitblik op het komende jaar gegeven. Op deze wijze wordt zichtbaar wat de voortgang is op de geprioriteerde onderwerpen uit het IVP en welke veiligheidsvraagstukken in dat jaar de aandacht vragen. Dit document heet het Jaaruitvoeringsprogramma (JUP).

Werkwijze en capaciteit

De werkwijze van de gemeente is vooral nog reactief in plaats van proactief en preventief. Om deze reden is bij de Voorjaarsnota 2024 extra capaciteit toegevoegd aan het veiligheidsdomein. Met name op het gebied van jeugd en veiligheid kan daarmee een stap gezet worden in de goede richting. De huidige capaciteit zal nog niet toereikend genoeg zijn om op alle beleidsthema's een duurzame (strategische) aanpak te ontwikkelen. De verwachting is dat de aankomende jaren de groeiende veiligheidsvraagstukken in de gemeente een groei en doorontwikkeling van het team Veiligheid vragen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Ondermijnende criminaliteit

- We werken aan het verbeteren van onze gemeentelijke informatiepositie op het gebied van ondermijnende criminaliteit om beter zicht te krijgen op de lokale problematiek, zodat we niet incident- maar probleemgericht kunnen werken. Het in 2024 ingevoerde registratiesysteem gaat hierbij helpen. Indien nodig, werken we aan het verrichten van analyses. Denk hierbij aan fenomeenanalyses, met bijvoorbeeld hulp vanuit het RIEC.
- We werken aan het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van zowel de ambtelijke organisatie, bestuurlijke organisatie als van inwoners en ondernemers. Dit helpt om ondermijnende criminaliteit te voorkomen, te herkennen en het stimuleren van melden. Denk hierbij aan het blijven promoten van het Meldpunt Meld Misdaad Anoniem, waar inwoners en ondernemers vermoedens anoniem kunnen melden. Ook werken we aan het bevorderen van de gemeentelijke weerbaarheid door de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan op te volgen en het helpen opstellen van een regionale weerbaarheidsnorm voor alle gemeenten in Noord-Holland.
- Purmerend wilt een aantrekkelijke gemeente blijven en inzetten op preventie en het opwerpen van barrières ter beëindiging of voorkoming van criminele activiteiten. Bijvoorbeeld door het verbeteren van het Bibob stelsel binnen de gemeente. Dit is een belangrijk instrument in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We hebben tijdelijke middelen ontvangen om de uitvoering van dit instrument een boost te geven en de wens is om deze aanpak uiteindelijk te borgen. In 2025 ronden we de pilot af. Verder maken we Purmerend onaantrekkelijk voor criminelen door het inzetten van bestuurlijke bevoegdheden, zoals toepassing van de Wet Damocles en het opleggen van een last onder dwangsom.
- We hanteren een repressieve en integrale aanpak om ondermijnende criminaliteit stevig aan te pakken en de effecten van ondermijning in de samenleving tegen te gaan. Denk hierbij aan integrale controles, waar bij het aantreffen van criminele activiteiten panden worden gesloten. Verder brengen we complexe multidisciplinaire casuïstiek in bij het RIEC en voeren we onder andere prostitutiecontroles uit.

Digitale veiligheid

- We richten ons op het in staat stellen van de gemeente en ketenpartners om cyberaanvallen en informatielekken te voorkomen, en om voorbereid te zijn op scenario's waarin het misgaat. Als cyberincidenten en -crises plaatsvinden en effect hebben op de inwoners, bedrijven en de openbare orde en veiligheid, treedt de reguliere aanpak van crisis- en rampenbestrijding in werking. Werkprocessen en protocollen voor dit soort gevallen worden doorlopend verbeterd om goed voorbereid te zijn.
- We willen voorkomen dat inwoners, bedrijven en instellingen slachtoffer worden van gedigitaliseerde criminaliteit en hen adequaat helpen indien dit toch gebeurt. Dit doen we met bewustwordingscampagnes, voorlichtingen en andere acties. Ook versterken we de regionale samenwerking op het gebied van digitale veiligheid pakken we preventieve projecten op met andere gemeenten en ketenpartners.
- Het voorkomen van maatschappelijke onrust en openbare orde verstoring door uitlatingen in het online domein, en het adequaat en repressief handelen wanneer dit zich voordoet. Hoewel er nog veel te ontdekken valt op dit gebied, maken we gebruik van regionale en landelijke samenwerkingsverbanden om hiermee aan de slag te gaan.
- De inzet van ICT blijft een cruciale rol houden in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad en dorpen. De maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in de stad en dorpen en onze organisatie zijn nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de maatschappij, en daarmee ook onze organisatie, steeds 'ICT-intensiever' wordt. De cloud is ondertussen niet meer weg te denken en verschillende applicaties zijn alleen nog maar cloudgebaseerd. Deze overgang brengt naast kansen ook risico's met zich mee als het gaat over data-eigenaarschap, koppelingen, back-up eisen en beschikbaarheidsnormen. Dit vraagt om een nieuwe visie op het 'hybride werken'.

Zorg en veiligheid

Er is een groeiende groep inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen op het gebied van zorg en veiligheid. De opgave op dit gebied omvat een breed scala aan problematiek. Het betreft altijd personen of groepen die vanuit hun multi-problematiek zorgen voor verminderde leefbaarheid, overlast of onveiligheid, zowel op kleine schaal (binnen het gezin, netwerk of huishouden) als op grote schaal (in de openbare publieke ruimte).

- We richten ons op tijdige en passende zorg bieden aan kwetsbare inwoners, zodat deze weer grip krijgen op hun leven en het risico op terugval of afglijden wordt verkleind. Zo ontstaan er minder veiligheidsproblemen en kan de veiligheid (structureel) worden hersteld. Dit doen we met onze lokale casusaanpak. Hieronder valt ook de aanpak van complexe casuïstiek en geweldsincidenten, zoals explosies bij woningen en steek- en schietincidenten die de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid verstoren. We maken hierbij gebruik van de inzet van bestuurlijke bevoegdheden, zoals het tijdelijk sluiten van een woning, het opleggen van een verblijfsontzegging of een tijdelijk huisverbod bij huiselijk geweld.
- Om de lokale casusaanpak te verbeteren, richten we ons op het versterken van de lokale integrale en domeinoverstijgende samenwerking. Dit doen we met een kernteam waarin collega's uit verschillende disciplines snel met elkaar kunnen schakelen.
- We zetten ook in op regionale samenwerking door kennis te delen en te verzamelen waarmee we een merkbaar verschil voor kwetsbare inwoners kunnen maken. Daarnaast streven we naar een afgestemde aanpak voor professionals uit de regio Zaanstreek-Waterland, gericht op het

verbeteren van zorg en veiligheid. Op die manier is het zowel voor professionals als inwoners uit onze regio duidelijk welke hulp er wordt ingezet.

Jeugd en veiligheid

De aanpak op jeugd en veiligheid noemen we in Purmerend de Brede aanpak jeugd en veiligheid.

We werken aan de volgende punten:

- Lokale en regionale samenwerking verbeteren om jeugdoverlast en criminaliteit te voorkomen en aan te pakken. Denk hierbij aan intensievere samenwerking met scholen en ketenpartners, zoals politie, GGD en jongerenwerk. Maar ook met interne teams zoals jeugd en leerplicht. Deze samenwerking heeft als doel om bij signalen van afglijdende jeugd beter samen te werken en vlotter te schakelen waardoor jongeren op tijd begeleiding krijgen. Er is een conventant Veilige School. In het conventant Veilige School staan samenwerkingsafspraken tussen de Waterlandse scholen, de gemeente/regio en de politie over het creëren van een veilig klimaat om en in school. Het conventant heeft een preventieve functie. De inzet van Halt interventies wordt ook gebruikt.
- Met voorlichtingslessen vergroten we de van bewustwording en weerbaarheid onder jongeren, ouders en professionals om het afglijden van jeugd te voorkomen, te herkennen en signalen te melden.
- We willen zorgwekkende signalen eerder opvangen door vroegsignalering in het Signalenoverleg en door een stevige aanpak in de groepsaanpakken en Top X. Hierdoor kunnen we sneller en beter op- en afschalen en maatwerk interventies inzetten. We gebruiken zowel preventieve als repressieve interventies om jonge aanwas te voorkomen, doorgroeiers aan te pakken en te voorkomen dat ze verder afglijden. Tot slot richten we ons repressief op ondermijnende beroepsdelinquenten.

Leefbaarheid

De leefbaarheid van een buurt of wijk betreft hoe goed de omgeving aansluit bij de behoeften en wensen van de bewoners. Dit omvat de fysieke omgeving, woningvoorraad, voorzieningen, sociale samenhang, evenals overlast en (on)veiligheid. Leefbaarheidsthema's zijn dus niet per definitie veiligheidsthema's.

- Voortzetting van de samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners, zoals Spurd, Clup, wijkmanagers en team Veiligheid.
- Toezicht houden op afgegeven vergunningen bouwen, APV en bijzondere wetten en controle op bestaande gebouwen en bedrijven.
- Er wordt gewerkt met wijkmanagers die de leefbaarheid in Purmerend monitoren en korte lijnen hebben met inwoners. Ze organiseren regelmatig overleggen met diverse partners, zoals de woningcorporatie, waakvlamfunctionaris van de gemeente, wijkagent, wijkmanager, wijkhandhaving en medewerkers groen en spel. Tijdens deze overleggen bespreken ze diverse zaken in de wijk, zoals rommel, woonoverlast en onveilige verkeerssituaties, en zorgen ze voor een integrale afstemming van de aanpak.

Aanvullend

- Voor 2025 wordt voor crisis- en rampenbestrijding een hogere gemeentelijke bijdrage gevraagd ten opzichte van 2024. Dit komt met name door de benodigde investeringen in een toekomstbestendige brandweerzorg en samenwonen met de GGD. De begroting VrZW 2025 is op 30 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad.

- Het gemeentelijke beleid voor cameratoezicht is bijna klaar en is in de afrondende fase. Vervolgens stellen we ook regels vast voor camera's die geplaatst worden op grond van artikel 151C gemeentewet. In dit artikel is bepaald dat het doel bij het toepassen van gemeentelijk cameratoezicht het handhaven van de openbare orde is. Daarnaast wordt samen met 4 gemeenten gezocht naar een andere locatie om de bovengenoemde camera's uit te kijken. Dit komt omdat de politie het huidige pand per januari 2025 afstoot.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVo81 Veiligheid	Lasten	10.730	11.977	11.989	13.101	13.340	13.392	13.427
BVo81 Veiligheid	Baten	-47	-1	-1	-20	-19	-19	-19
		10.684	11.976	11.988	13.081	13.321	13.373	13.408

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 1.112.000 hogere lasten en € 19.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Bijdrage Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland		
Een stijging van de lasten door hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Deze verhoging is aan de raad voorgelegd in mei 2024 (besluit: 1596704).	965	
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de toerekening naar de de programma's is integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.	124	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	22	-19
Totaal	1.112	-19

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen in 2025.

Programma 9

Economie

Visie

Purmerend staat voor grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink in moeten investeren. Alle sectoren hebben op een of andere manier te maken met deze opgaven. Het gaat dan onder meer om digitalisering, circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptie. We hebben als gemeente met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector, IT-cluster, retail en horeca, de uitgangspositie in de economische visie vastgelegd en samen bepaald dat we deze transities actief willen (blijven) uitvoeren. We willen daarin zo veel mogelijk voorop lopen. Ondernemen in een economie en samenleving die snel verandert, vraagt om regionale samenwerking, creativiteit, samenwerking tussen publieke en private partijen en bovenal een 'ondernemende' overheid die signaleert, faciliteert en stimuleert. Per onderdeel bepalen we welke rol we kunnen en willen spelen.

De wereldeconomie blijft een wezenlijke impact hebben op de landelijke economie, en daarmee ook op de regionale en stedelijke economie. De schaarste aan grondstoffen en de hogere grondstof- en brandstofprijzen werken door. De inflatie neemt weliswaar af, maar blijft aan de hoge kant. Ook

de rente op de geld- en kapitaalmarkten blijft oplopen. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar er wel voor zorgen dat we samen met onze ondernemers blijven optrekken en hen steunen in het aanpakken van de problemen die we hiervoor hebben omschreven. Daarnaast helpen we hen bij de uitvoering van de Europese en nationale wet- en regelgeving, met name op het gebied van stikstof, natuur en klimaat.

Het investeren in de lokale en regionale economie is juist nu van groot belang. Hiermee behouden, en waar mogelijk vergroten, we de werkgelegenheid voor onze eigen inwoners en creëren we ook draagvlak voor de commerciële en niet-commerciële voorzieningen in Purmerend. Bovendien zullen publieke investeringen als een multiplier werken voor investeringen vanuit het bedrijfsleven, wat een stimulans geeft aan de gewenste economische ontwikkelingen.

Bijna iedere sector heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft speerpunt van ons beleid. We streven ernaar om jong talent hier op te leiden en kennis lokaal te behouden en in te zetten. Dit is en blijft nodig voor een gezonde en toekomstbestendige lokale arbeidsmarkt.

Doelen en activiteiten

Onze economische visie is de stip op de horizon. We streven ernaar om alle doelstellingen uit deze visie in 2040 te hebben behaald. Dit doen we in stappen, zoals aangegeven in de uitvoeringsagenda 2023-2024. Deze agenda is samengesteld met 4 pijlers:

1. Innovatieve voedselkamer & werelderfgoed de Beemster.
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling.
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad).
4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Eind 2024 stellen we een uitvoeringsagenda voor de jaren 2025 en 2026 op.

De visie op recreatie en toerisme wordt eind 2024 vastgesteld. Deze visie omvat 4 sleutelthema's: overnachten, agrotourisme, water en cultuur. Daarnaast zijn 8 sleutellocaties bepaald:

1. Purmerbos
2. Kom A7
3. Binnenstad Purmerend
4. Middenbeemster (ontwikkeling bezoekerscentrum)
5. Vurige Staart
6. De Koog
7. Westbeemster (grens tussen gemeenten Purmerend en Alkmaar)
8. Fiets- en wandeloversteek tussen Purmerend en de Beemster (over het Noord-Hollands Kanaal)

Deze thema's en locaties worden verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. In de komende tijd wordt dit uitvoeringsprogramma geconcretiseerd en uitgevoerd.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed de Beemster

De agrarische sector staat de komende jaren voor forse uitdagingen, zoals verduurzaming, biodiversiteit en het verminderen van stikstofdepositie. Daarnaast moeten ondernemers alle zeilen bijzetten om hun bedrijven draaiende te houden. Het is daarom van belang dat we hen zo veel mogelijk ondersteunen bij het aanpakken van deze uitdagingen. Daarom willen we vooral inzetten op:

- Het verbeteren van het toekomstperspectief voor agrarische ondernemers in de Beemster.
- Het versterken van het Beemster merk en Droogmakerij de Beemster.
- Het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente in samenwerking met de regio.

In dit kader pakken we in 2025 de volgende acties op of zetten we voort:

- Deelname aan het landelijke project kringlooplandbouw.
- Het inzetten van een duurzaamheidscoach voor agrarische ondernemers.
- Het opstellen van een toekomstvisie voor agrarische ondernemers.
- Promotie van streekproducten, onder andere door een bijdrage aan Laag Hollands Makersmarkt, het vermarkten van het kookboek met Beemsterproducten en het (door)ontwikkelen van streekproductenroutes.
- Deelname aan het project 1001 hectare van de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) en Stichting Urgenda.
- Het stimuleren van de korte voedselketen, onder andere door deelname aan de netwerkorganisatie Voedsel Verbind(t) en het MRA-project Groene Stelling.
- Het verder oppakken van acties die voortkomen uit het rapport 'Wat betekent het om werelderfgoed te zijn', onder meer door het opstellen van een werkplan.
- Het versterken en verbeteren van de promotie en marketing van Purmerend als deel van de regio Waterland. Dit doen we onder meer door: de toeristische organisatiestructuur in de regio te versterken, het identiteitsboek te gebruiken als onderlegger voor de samenwerking met regionale en landelijke organisaties, zoals Amsterdam Marketing, NBTC, ANWB en NS en het uitbreiden van de digitale mogelijkheden.
- Het verkrijgen en behouden van voldoende data over en inzicht in de bezoekers door deelname aan landelijke of provinciale scans of onderzoeken.

Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling

Binnen deze pijler staat het verminderen van de kloof tussen onderwijs en de arbeidsmarkt voorop, net als het behoud en het stimuleren van jong talent in de gemeente en de regio. Digitalisering is de leidraad voor de activiteiten die we in dit verband uitvoeren. Gelet op onze ambities voor de campusontwikkeling op De Koog, is het belangrijk ons te richten op op esports, gaming en (creative) tech. We ontwikkelen Purmerend door samen met alle betrokken partijen de digitale transitie te realiseren. Ook blijven overige sectoren ondersteunen bij de instroom van voldoende en goed opgeleid personeel, en werken we mee aan de oprichting van een regionaal werkcentrum in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland, als uitwerking van landelijke maatregelen.

In dit kader pakken we in 2025 de volgende acties op of zetten we voort:

- Ondernemers ondersteunen en begeleiden bij het starten van een bedrijf via het startersloket.

- Deelname aan de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InWest.
- Ontwikkeling van de E|SPORTS TECH CAMPUS.
- Acties uitvoeren uit het onderzoek naar PurmerValley, zoals de doorontwikkeling van cross-overs tussen IT en overige sectoren, het realiseren van doorlopende leerlijnen, het integreren van IT in overige opleidingen en het faciliteren van bedrijven bij digitalisering.
- Acties uitvoeren uit sectortafels; tafels waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid per sector zijn vertegenwoordigd.
- Het organiseren van het evenement Waterland Werkt, waar scholieren, studenten, leerlingen en hun ouders kennis kunnen maken met opleidingen en beroepen.
- Innovatie in het bedrijfsleven stimuleren met hulp van de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InWest.

De E|SPORTS TECH CAMPUS helpt ons met innovatieve oplossingen voor maatschappelijke en economische vraagstukken, maar ook bij het aantrekken van nieuwe talenten, ondernemingen en studenten. Het wordt een broedplaats met een duurzaam ecosysteem waar innovatie, kennis, bedrijvigheid, creativiteit en talentontwikkeling hand in hand gaan en continu worden gestimuleerd. De campus zal de aantrekkelijkheid van wonen, werken en leven in Purmerend versterken. We werken de komende periode aan het versterken van een innovatie-ecosysteem door:

- Samen met de stakeholders het actieplan governance en organisatiestructuur voor de campus uit te werken.
- Een campusorganisatie op te starten.
- Placemaking en daarmee het zichtbaar maken van de campus in het gebied.
- Het uitvoeren van de ontwikkelstrategie.
- De innovatieagenda uit te werken en uit te voeren en field en living labs te bevorderen.
- Het bevorderen van de samenwerking en het aanjagen van programma's op het gebied van sport, onderwijs en bedrijvigheid.

Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

Purmerend groeit de komende jaren verder door. Dat heeft consequenties voor de huidige en toekomstige voorzieningen in de (binnen)stad. Het gaat daarbij om commerciële en niet-commerciële voorzieningen. We moeten aandacht blijven houden voor voldoende aanbod in Purmerend, zodat inwoners en bezoekers niet alleen een beroep kunnen doen op de noodzakelijke voorzieningen maar ook op een aantrekkelijke manier in onze gemeente kunnen winkelen, verblijven en recreëren. Pijler 3 van de economische visie omschrijft in dit kader 4 doelstellingen:

1. Het behoud en versterken van bestaande voorzieningen en het realiseren van nieuwe voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van inwoners en bezoekers van Purmerend.
2. Het versterken van de samenwerking met en tussen ondernemers, pandeigenaren in de binnenstad en de overige winkelgebieden, onder andere door het ontwikkelen en faciliteren van nieuwe bedrijveninvesteringszones;
3. Het verbeteren van de communicatie met en tussen ondernemers, en tussen ondernemers en overige betrokkenen waaronder de gemeente.
4. Het toekomstbestendig maken van de binnenstad Purmerend.

Een beleidskader voor de dagelijkse voorzieningenstructuur wordt, samen met een beleidskader voor maatschappelijke voorzieningen, de woon(zorg)visie en het integraal huisvestingsplan

onderwijshuisvesting, gebruikt als basis voor de realisatie van dergelijke voorzieningen in toekomstige woningbouwplannen.

De voor 2025-2027 beschikbaar gestelde middelen voor het uitvoeringsprogramma binnenstad worden onder meer worden aangewend voor:

- 'Het verhaal van de Binnenstad'.
- Onderzoek naar de opwaardering van de stadsboulevards en het plan van het Singelpark.
- Het stimuleren van sport en spelen, inrichting sfeergebieden waaronder aankleding van de openbare ruimte en vergroening en herintroductie van de stadspoorten.
- Herontwikkeling van de Schapenmarkt.
- De ontwikkeling van wijkwinkelcentra als hart van de wijk.

Circulaire economie en bedrijventerreinen

Het bedrijfsleven in de gemeente moet in de komende jaren verder verduurzamen. Dat is goed voor de bedrijven zelf, maar ook voor Purmerend als geheel (vermindering van CO₂ emissie). Daarnaast kunnen bedrijven bijdragen aan het bevorderen van innovatie waardoor de verduurzaming sneller en makkelijker kan plaatsvinden. In het kader van pijler 4 van de economische visie zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het verduurzamen van bedrijven op bedrijventerreinen, in winkelgebieden en in het agrarisch gebied (zie ook pijlers 1 en 3).
- Het verbeteren van de stroomvoorziening om de hiervoor genoemde doelstelling haalbaar en realiseerbaar te maken.
- Het initiëren en faciliteren van alternatieve vormen van duurzame(re) en collectieve energievoorziening op bedrijventerreinen, onder meer door onderlinge samenwerking op deze terreinen.
- Het stimuleren van de circulaire economie, zowel lokaal als regionaal.
- Het ontwikkelen en toepassen van specifieke klimaatadaptieve en energiebesparende maatregelen voor bedrijfspanden.
- De samenwerking van bedrijven op bedrijventerreinen te bevorderen, onder meer door stimulering van parkmanagement en de mogelijke oprichting van BIZ.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie en het realiseren van de leerlijnen op het gebied van houtbouw in overleg met de bouwers en opleidingen in onze regio.

Hiervoor pakken we in 2025 de volgende acties op of zetten ze voort:

- Het inschakelen van een duurzaamheidscoach.
- Het organiseren van kennis- en werksessies over duurzaamheid of circulaire economie.
- Onderzoek uitvoeren naar de transportbeperkingen voor stroom.
- Onderzoek uitvoeren naar alternatieve vormen van stroomleverantie, onder meer biovergisting in de Beemster (zie ook pijler 1).
- Circulaire inkoop en aanbestedingen (voorbeeldfunctie gemeente).
- Het toepassen van een grondstoffenscan op bedrijventerreinen.
- Projecten uitvoeren op het gebied van circulaire economie die door de MRA zijn ontwikkeld.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie.
- Het realiseren van een doorlopende leerlijn op het gebied van houtbouw.
- Parkmanagement toepassen in de Baansteede-Noord.

- Het eventueel beschikbaar stellen van gronden op Baansteede-Noord voor collectieve(re) vormen van energievoorziening, onder meer geothermie.
- Onderzoek naar het ontwikkelen van een mogelijke BIZ op bestaande bedrijventerreinen.

Belangrijk om te weten

Het uitvoeren van de acties uit uitvoeringsagenda van de economische visie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook het bedrijfsleven, onderwijs en de regio moeten hieraan aan meewerken. Het betrekken van deze partijen, evenals de provincie, het Rijk en de Europese Unie, vraagt inzet op alle niveaus. Deze inzet kent vele gradaties: van overleg voeren tot subsidies aanvragen en deelnemen aan specifieke consortia. We onderzoeken hoe we het accountmanagement vanuit Economie kunnen versterken.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BVog1 Economie	Lasten	2.633	2.407	3.969	3.306	2.683	2.127	2.163
BVog1 Economie	Baten	-898	-864	-881	-898	-904	-909	-914
		1.734	1.543	3.087	2.408	1.780	1.218	1.248

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 663.000 lagere lasten en € 17.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BVog1 Economie	Lasten	Baten
Uitvoeringsagenda economische visie		
Voor de Uitvoeringsagenda economische visie 2023-2024 heeft het college, middels raadsbrief 1572601, in de Programmabegroting 2023 incidenteel geld aangevraagd voor jaarschijf 2023. In de Programmabegroting 2024 is er door de raad voor 2024-2025 budget beschikbaar gesteld voor deze uitvoeringsagenda. In 2025 is er minder budget beschikbaar dan in 2024 voor het programma, dit zijn lagere lasten.	-316	
Programma Binnenstad		
In december 2022 heeft de gemeenteraad de visie Programma Binnenstad en het Uitvoeringsprogramma Binnenstad vastgesteld (raadsbesluit 1576060). Om een vervolg te geven aan het programma ná 2023 heeft de raad in de Programmabegroting 2024 budget beschikbaar gesteld voor: 1) Het programma, programmateam en de communicatie. 2) 'Het verhaal van de Binnenstad'. 3) Onderzoek naar de opwaardering van de stadsboulevards en naar het plan voor het Singelpark. 4) Uitvoeringsmiddelen voor stimulering van sport en spelen, inrichting sfeergebieden en herintroductie stadspoorten. In 2025 is er minder budget beschikbaar dan in 2024 voor het programma. Dit zijn lagere lasten.	-515	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	168	-17
Totaal	-663	-17

Reserves

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

In 2025 is geen toevoeging of onttrekking aan de reserve begroot.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die hard groeit richting 100.000 inwoners.

Daarnaast komt er nieuwe wetgeving en worden er taken gedecentraliseerd. Wij blijven uitgaan van de behoefte van de inwoners van de stad en dorpen. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat de persoonlijke benadering, maatwerk, en flexibiliteit meerwaarde geeft voor buiten. Dat betekent van het concern dat we op deze manier ook ons werk uitvoeren. De kosten van de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief staan hier geraamd.

Doelen en activiteiten

Organisatie

De samenleving ontwikkelt zich snel. We hebben te maken met een veranderende opdracht als gemeente. Het Rijk heeft steeds meer taken en verantwoordelijkheden overgeheveld naar gemeenten. Dit heeft gevolgen voor onze organisatie. De gemeentelijke organisatie groeit mee met de stad, om aan de gestelde ambities te kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk op te pakken.

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent ook goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, ambtelijke organisatie en regionale samenwerkingsverbanden. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt dient goed en integraal in de organisatie te worden opgenomen.

Financieel

Om inwoners betrouwbaar te kunnen bedienen is langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën noodzakelijk. Om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging op te kunnen

pakken, is financiële armslag noodzakelijk. Dat vraagt een sluitende begroting voorzien van een meerjarenraming die in evenwicht is. De effecten van kabinetsplannen zijn daarbij een lastig in te schatten factor, maar betekenen meestal een bezuiniging. Ook de jaarrekening behoort in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Noord-Holland. Het kabinet is net aangetreden en in de meicirculaire hebben we al gemeld dat deze beleidsarm is en weinig verrassingen kent, behalve het schrappen van de opschalingskorting. Het vervoegd invoeren van de nieuwe financieringssysteem van 2027 naar 2024 leidt tot lagere accessen. Verdere uiteenzetting bij de algemene dekkingsmiddelen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Samenwerking

Purmerend is een betrouwbare partner in de regio, die staat voor haar inwoners en ondernemers en de belangen van Purmerend. Een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt:

- Blijven samenwerken met de andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, met oog voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van de stad en dorpen voor het gemeentebestuur.
- Blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet bij de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW).

Solide en gezond financieel beleid

We willen zoveel mogelijk aansluiten bij het VNG advies van 11 juni 2024. Het advies aan gemeenten is om bewust tekorten te laten zien vanaf 2026. Door de gevolgen van de keuzes van het kabinet te laten zien, wordt een helder signaal afgegeven aan het nieuwe kabinet en de Tweede Kamer dat de gemeentelijke financiën momenteel onvoldoende zijn voor het uitvoeren van het huidige takenpakket. Er dienen voldoende middelen beschikbaar te zijn om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Daar waar het moet, stellen we bij.

- Het tijdig opstellen van planning en control producten die een goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Deze is overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau.
- We verhogen de OZB nu uitsluitend met inflatiecorrectie en zullen dit bespreken bij de uitwerking van de toekomstscenarios.
- Het versterken van het eigen vermogen om de toenemende schulden te kunnen dragen.

Oekraïne en (nood)opvang

De oorlog in Oekraïne duurt voort. Nog steeds moeten Oekraïense ontheemden vluchten voor het aanhoudende geweld en zoeken opvang, onder andere in Nederland. Ook is er nog altijd een tekort aan het aantal bedden om hen op te vangen. Binnenkort wordt de tijdelijke richtlijn die Oekraïners recht geeft op bescherming en opvang door de Europese Unie verlengd. We hebben in de regio te maken met meer opvang en tijdelijke huisvesting van bepaalde doelgroepen. In de regio Zaanstreek-Waterland werken we daarop samen. Zaanstad organiseert de asielopvang, Purmerend het restant van de opdracht opvang van ontheemden uit Oekraïne en de 5 andere gemeenten de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers).

- Conform de motie van 30 november 2023 zoekt de gemeente Purmerend naar kleinschalige opvanglocaties voor ontheemden uit Oekraïne, verspreid over de gemeente.

- We werken samen met diverse maatschappelijke partners om de ontheemden in onze gemeente een nette en humane opvang te bieden, passend bij de richtlijn die daarvoor door het Rijk is gegeven.
- We vragen voor zowel de transitie van locaties tot tijdelijke opvang als het beheer van de locaties geld aan bij het Rijk. Conform de wettelijke richtlijnen verwachten we voor het einde van 2024 een eigen bijdrage te innen voor gas, water en licht en catering.
- We verbeteren bestaande locaties om de leefbaarheid te vergroten en de bezetting te optimaliseren.
- Aanbestedingen voor (onderdelen van het) beheer en de transitie van locaties worden in 2025 afgerond.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024 (Bijgesteld)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BV101 Bestuur & concern	Lasten	5.303	5.379	5.410	6.009	6.299	6.352	6.460
BV101 Bestuur & concern	Baten	-443	-43	-43	-44	-45	-45	-49
		4.860	5.336	5.366	5.965	6.254	6.307	6.411

In dit programma hebben we voor de begroting 2025 € 599.000 hogere lasten en € 1.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2024-2025

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Bijdrage VNG, GGU en A&O fonds		
De stijging van de contributie aan de VNG en GGU en de bijdrage aan het A&O fonds hebben hogere lasten tot gevolg.	173	
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de toerekening naar de programma's is integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.	340	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	86	-1
Totaal	599	-1

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

In 2025 staat een onttrekking van € 240.000 begroot aan de voorziening.

Voorziening pensioenen ex-bestuurders

In 2025 staat een dotatie van per saldo € 118.000 aan de voorziening begroot.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Financiële overzichten

